

Voorwaarden verzekering Aansprakelijkheid voor Agrariërs

AVL 18-01

1/38

Klik op de titels om uw informatie snel te vinden. Wilt u gedetailleerd zoeken? Klik dan op 'Inhoud'.

Inhoud	>>
Deel I: Dekking Aansprakelijkheid voor bedrijven	>>
1 Wie zijn verzekerd?	>>
2 Wat is het dekkinggebied?	>>
3 Wat is de omvang van de dekking? En welke situaties vallen niet onder de dekking?	>>
4 Waar hebt u recht op? Hebt u een eigen risico?	>>
5 Hoe stellen wij de schade vast en hoe betalen wij de schade uit?	>>
6 Wat verwachten wij van u bij schade? Wat zijn de gevolgen als u zich daar niet aan houdt?	>>
7 Hoe wordt uw premie vastgesteld? En wanneer verandert uw premie?	>>
8 Wat als ...? Bijzondere situaties	>>
Deel II: Dekking Aansprakelijkheid voor Particulieren	>>
9 Wie zijn verzekerd?	>>
10 In welke landen bent u verzekerd? En voor hoeveel?	>>
11 Voor welke schade bent u verzekerd?	>>
12 Hoe vergoeden wij de schade? Hebt u een eigen risico?	>>
13 Wat als ...? Bijzondere situaties	>>
14 Wat verwachten wij van u bij een aanvraag, wijziging of schade? Wat zijn de gevolgen als u zich daar niet aan houdt?	>>
15 Keuzedekking Verhaalsbijstand	>>
16 Wat als ...? Bijzondere situaties	>>
Begrippenlijst	>>

Inhoud

Deel I: Dekking Aansprakelijkheid voor bedrijven	4
1 Wie zijn verzekerd?	4
2 Wat is het dekkinggebied?	4
2.1 Dekkinggebied	4
2.2 Zakelijke reis	5
3 Wat is de omvang van de dekking? En welke situaties vallen niet onder de dekking?	5
3.1 Wanneer en waarvoor bent u verzekerd?	5
3.2 Handelen of nalaten vóór aangaan van de verzekering (voorrisico)	5
3.3 Voor welke schade bent u verzekerd?	6
3.4 Hoe beoordelen wij een gemelde aanspraak of omstandigheid?	6
3.5 Wijziging van de dekking tijdens de geldigheidsduur van de verzekering	6
3.6 U wordt meerdere keren aansprakelijk gesteld	7
3.7 U wordt aansprakelijk gesteld na het einde van de verzekering (na-risico)	7
3.8 Welke situaties vallen niet onder de dekking (de uitsluitingen)?	7
4 Waar hebt u recht op? Hebt u een eigen risico?	12
4.1 Vergoeding van de schade	12
4.2 Verzekerd bedrag	13
4.3 Meer verzekerde bedragen zijn van toepassing	13
4.4 Welke kosten vergoeden wij ook?	13
4.5 Eigen risico	14
4.6 Vergoeding door anderen ('Na u-bepaling')	14
5 Hoe stellen wij de schade vast en hoe betalen wij de schade uit?	15
5.1 De vaststelling van de schade	15
5.2 Tot wanneer kunt u op onze beslissing reageren?	15
6 Wat verwachten wij van u bij schade? Wat zijn de gevolgen als u zich daar niet aan houdt?	15
6.1 Uw verplichtingen bij schade	15
6.2 Gevolgen als u zich niet aan uw verplichtingen houdt	15
7 Hoe wordt uw premie vastgesteld? En wanneer verandert uw premie?	15
8 Wat als ...? Bijzondere situaties	16
8.1 Wat als het risico van het bedrijf van de verzekeringnemer verandert?	16
8.2 Wat als u als verzekeringnemer uw bedrijf verkoopt?	16
8.3 Wat als u als verzekeringnemer al uw activiteiten binnen de verzekerde hoedanigheid definitief beëindigt?	16
8.4 Wat als u als verzekeringnemer overlijdt?	16
8.5 Wat als de schade verband houdt met terrorisme?	16
Deel II: Dekking Aansprakelijkheid voor Particulieren	17
9 Wie zijn verzekerd?	17
9.1 Eenpersoons	17
9.2 Meerpersoons	17
10 In welke landen bent u verzekerd? En voor hoeveel?	17
10.1 In welke landen bent u verzekerd?	17
10.2 Voor hoeveel bent u verzekerd?	18
11 Voor welke schade bent u verzekerd?	18
11.1 Basisdekking Aansprakelijkheid voor particulieren	18
11.2 Eigen schade door een misdrijf van een ander	25
11.3 Keuzedekking Sterdekking	25
11.4 Keuzedekking Verhaalsbijstand	25

12	Hoe vergoeden wij de schade? Hebt u een eigen risico?	26
12.1	Schadevergoeding in geld of natura	26
12.2	Dagwaarde	26
12.3	Welke kosten vergoeden wij ook?	26
12.4	Eigen risico	27
12.5	Vergoeding door anderen ('Na u-bepaling')	27
13	Hoe stellen wij de schade vast en hoe betalen wij de schade uit?	27
13.1	Schade aan personen of aan spullen van anderen	27
13.2	Eigen schade door een misdrijf van een ander	28
13.3	Tot wanneer kunt u op onze beslissing reageren?	28
14	Wat verwachten wij van u bij een aanvraag, wijziging of schade? Wat zijn de gevolgen als u zich daar niet aan houdt?	28
14.1	Uw verplichtingen	28
14.2	Gevolgen als u zich niet aan uw verplichten houdt	28
15	Keuzedekking Verhaalsbijstand	29
15.1	Waarvoor bent u verzekerd?	29
15.2	Wanneer hebt u recht op juridische hulp?	29
15.3	Meerdere conflicten	30
15.4	Minimaal belang van het conflict	30
15.5	Interne kosten	30
15.6	Externe kosten	30
15.7	De andere partij kan uw schade bij verhaal niet betalen	31
15.8	Wanneer krijgt u geen juridische hulp van DAS (meer)?	31
15.9	Hoe verleent DAS de juridische hulp?	32
15.10	Externe deskundigen	32
15.11	Uw tegenpartij krijgt ook juridische hulp van DAS (belangenconflict)	33
15.12	Meerdere personen hebben hetzelfde conflict als u	33
15.13	Geschillenregeling	33
15.14	Foutieve behandeling van uw conflict	34
15.15	Klachtenregeling	34
15.16	Wat zijn uw verplichtingen?	34
15.17	Gevolgen als u zich niet aan uw verplichtingen houdt	35
16	Wat als ...? Bijzondere situaties	36
16.1	Wat als het risico verandert?	36
16.2	Wat als u als verzekeringnemer overlijdt?	36
16.3	Wat als u als verzekeringnemer naar een ander adres binnen Nederland verhuist?	36
16.4	Wat als u niet meer in Nederland is woont?	36
16.5	Wat als de schade verband houdt met terrorisme?	36
	Begrippenlijst	36

Uw polis en de voorwaarden

Alle afspraken die we met u maken over de verzekering staan op het polisblad. Bijvoorbeeld hoe lang de verzekering loopt en welke dekkingen u hebt gekozen. Op het polisblad staat ook dat voorwaarden van toepassing zijn op de verzekering. In de voorwaarden zijn verdere afspraken te vinden die gelden voor de verzekering.

Deze voorwaarden gelden voor de Aansprakelijkheidsverzekering voor agrariërs. Voor deze verzekering gelden ook de Algemene voorwaarden en de clausules die op het polisblad staan.

Wijken de Algemene voorwaarden en deze voorwaarden van elkaar af? Of wijken de voorwaarden en de clausules van elkaar af? Dan gelden eerst de bepalingen en clausules die op het polisblad staan. Daarna gelden deze Voorwaarden Aansprakelijkheidsverzekering voor agrariërs. En ten slotte gelden de [Algemene voorwaarden](#).

Let op: waar in de Algemene Voorwaarden wordt gesproken over “gebeurtenis” bedoelen wij onder deze Voorwaarden Aansprakelijkheidsverzekering voor agrariërs een “aanspraak of omstandigheid”.

Deel I: Dekking Aansprakelijkheid voor bedrijven

1 Wie zijn verzekerd?

Verzekerd zijn:

- de (rechts)persoon die de verzekering met ons afsluit. Die noemen wij de verzekeringnemer;
- de instellingen, stichtingen en fondsen van alle op het polisblad vermelde (rechts)personen die zijn opgericht in de verhouding tussen deze (rechts)personen en de ondergeschikten en/of de bestuurders, zoals personeelsverenigingen en pensioenfondsen. Ook de bestuurders en ondergeschikten van deze instellingen, stichtingen en fondsen zijn verzekerd.

Van de verzekeringnemer zijn ook verzekerd:

- de ondergeschikten;
- de familieleden en huisgenoten;
- de vennoten, leden van de maatschap, commissarissen en bestuurders;
- de ondergeschikten, de familieleden en huisgenoten van de vennoten, leden van de maatschap, commissarissen en bestuurders.

Let op:

Alle hiervoor genoemde (rechts)personen zijn alleen verzekerd als zij activiteiten verrichten voor uw bedrijf en als deze activiteiten vallen binnen de verzekerde hoedanigheid. Wat de verzekerde hoedanigheid is, staat op het polisblad.

Met ondergeschikten bedoelen wij personen die onder uw zeggenschap activiteiten verrichten voor uw bedrijf die vallen binnen de verzekerde hoedanigheid. Bijvoorbeeld werknemers, uitzendkrachten, vrijwilligers en stagiaires.

Een zzp'er is ook een ondergeschikte als die onder uw uitdrukkelijke zeggenschap activiteiten voor uw bedrijf verricht binnen de verzekerde hoedanigheid en daarmee gelijkgesteld kan worden aan een werknemer.

U en wij

In deze voorwaarden noemen we de verzekerden steeds 'u'. Maar als een bepaling niet voor alle verzekerden geldt, spreken we van 'u als werkgever', 'u als opdrachtgever' of 'u als verzekeringnemer'. We noemen ASR Schadeverzekering N.V. 'a.s.r.', 'we' of 'wij'.

2 Wat is het dekkinggebied?

2.1 Dekkinggebied

Het dekkinggebied is de Europese Economische Ruimte. U bent verzekerd voor aanspraken waarop het recht van een van de landen van de Europese Economische Ruimte van toepassing is. Met de landen van de Europese Economische Ruimte bedoelen wij de Europese Unie, Noorwegen, Zwitserland, Liechtenstein en IJsland. Ook moet de aanspraak het gevolg zijn van een handelen of nalaten van uw bedrijf die een rechtsvorm naar Nederlands recht heeft.

Wordt de aanspraak aan een rechter voorgelegd? En is de aanspraak gedekt? Dan moet dit, wil er verdere dekking bestaan, wel een rechter zijn van een van de landen die onder het dekkinggebied vallen.

2.2 Zakelijke reis

Ontvangt u een aanspraak in verband met handelen of nalaten tijdens een (buitenlandse) zakelijke reis voor uw bedrijf? En is de aanspraak niet het gevolg van het daadwerkelijk verrichten van activiteiten voor uw bedrijf? Dan is het dekkinggebied de hele wereld.

Met een aanspraak bedoelen wij een vordering die tegen u is ingesteld voor vergoeding van schade die het gevolg is van uw handelen of nalaten.

Met handelen of nalaten bedoelen wij dat u iets doet of juist niet doet en dat daar een aanspraak uit volgt. Hiermee stellen wij gelijk een schadeval dat volgens de wet of de verkeersopvattingen voor uw rekening komt.

---

3 Wat is de omvang van de dekking? En welke situaties vallen niet onder de dekking?

3.1 Wanneer en waarvoor bent u verzekerd?

Met deze Aansprakelijkheidsverzekering voor agrariërs bent u verzekerd voor uw aansprakelijkheid voor schade van een derde die in de verzekerde hoedanigheid is veroorzaakt en waarvan een derde vergoeding van u vordert, als:

- de schade het gevolg is van een handelen of nalaten dat heeft plaatsgevonden vóór of tijdens de geldigheidsduur van de verzekering; en
- u of de aansprakelijk gestelde verzekerde bij het aangaan van de verzekering niet bekend was met deze (mogelijke) schade; en
- de aanspraak voor de eerste maal tijdens de geldigheidsduur van de verzekering tegen u is ingesteld; en
- de schriftelijke melding van de aanspraak tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door ons is ontvangen; of
- de schriftelijke melding van de omstandigheid, die kan leiden tot een aanspraak, tijdens de geldigheidsduur van de verzekering door ons is ontvangen.

Verder moet het gaan om schade die is veroorzaakt:

- doordat u iets hebt gedaan of nagelaten; of
- door het handelen of nalaten van een ander voor wie u aansprakelijk bent; of
- door zaken waarvoor u aansprakelijk bent.

Met een derde bedoelen wij iedereen behalve de verzekerde die aansprakelijk is gesteld.

Met verzekering bedoelen wij de overeenkomst die wij met u sluiten en die is neergelegd in de polis. Hieronder vallen ook de uitbreidingen of beperkingen die op uw polisblad staan.

Met de geldigheidsduur van de verzekering bedoelen wij de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering zoals vermeld op het polisblad tot de beëindigingsdatum van de verzekering.

Met het aangaan van de verzekering bedoelen wij het moment dat zowel u als wij akkoord zijn tegen welke afspraken en voorwaarden de verzekering wordt afgesloten.

Met een omstandigheid bedoelen wij een feit waaruit een reële dreiging tot een aanspraak kan worden afgeleid. Als u een omstandigheid meldt, moet u het volgende aangeven:

- wie u mogelijk aansprakelijk zal stellen; en
- waaruit de schade bestaat; en
- door welk handelen of nalaten de mogelijke schade is of kan zijn veroorzaakt; en
- welke maatregelen u hebt genomen om schade te voorkomen of te beperken.

Burenhulp

Ook bent u verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade van een ander dan u door burenhulp als voldaan is aan voorwaarden genoemd aan het begin van dit artikel.

Met burenhulp bedoelen wij de hulpactiviteiten:

- die u zonder tegenprestatie verricht voor een soortgelijk bedrijf als dat van u;
- die een persoon zonder tegenprestatie voor uw bedrijf verricht.

3.2 Handelen of nalaten vóór aangaan van de verzekering (voorrisico)

U bent verzekerd voor aanspraken die het gevolg zijn van handelen of nalaten van vóór de ingangsdatum van de verzekering zoals vermeld op het polisblad. Dit heet het 'voorrisico'. Maar was er bij het aangaan van deze verzekering al een aanspraak tegen u ingesteld? Of kende u bij het aangaan van de verzekering omstandigheden die tot een aanspraak zouden kunnen leiden? Dan bent u voor die aanspraak of de aanspraak die voortvloeit uit die omstandigheid niet verzekerd.

Het voorrisico kan zijn beperkt of uitgesloten. Dit staat dan op uw polisblad.

3.3 Voor welke schade bent u verzekerd?

U bent verzekerd voor schade aan personen en schade aan zaken. Hiermee bedoelen wij:

Schade	Dekking
1. Schade aan personen	Met schade aan personen bedoelen wij letsel, aantasting van de gezondheid of dood van personen. En de schade die daar een gevolg van is.
2. Schade aan zaken	Met schade aan zaken bedoelen wij beschadiging, vernietiging, verlies, verontreiniging of vuil worden van zaken en onroerende zaken van derden. En de schade die daar een gevolg van is.

Let op:

Treft een derde maatregelen ter voorkoming van schade? En maakt hij daarbij kosten, zoals bedoeld in artikel 6:96 BW (vermogensschade) en soortgelijke bepalingen? Dan zijn deze kosten en de schade die daar een gevolg van is niet verzekerd.

Zuivere vermogensschade

U bent niet verzekerd voor zuivere vermogensschade. Met zuivere vermogensschade bedoelen wij de financiële schade die niet het gevolg is van schade aan personen of zaken.

3.4 Hoe beoordelen wij een gemelde aanspraak of omstandigheid?

De beoordeling van een gemelde aanspraak

Hebt u een aanspraak gemeld? Dan beoordelen wij deze volgens de voorwaarden, verzekerde bedrag(en), clause(s), en/of eigen risico's die gelden op het moment dat wij uw schriftelijke melding van de aanspraak hebben ontvangen. De voorwaarden, verzekerde bedrag(en), clause(s), en/of eigen risico's vindt u op uw polisblad.

De beoordeling van een gemelde omstandigheid

Bent u op de hoogte van een omstandigheid die kan leiden tot een aanspraak? Dan moet u deze omstandigheid schriftelijk melden. De schriftelijke melding moet door ons zijn ontvangen tijdens de geldigheidsduur van deze verzekering.

Als u zo'n omstandigheid meldt, moet u het volgende aangeven:

- wie u mogelijk aansprakelijk zal stellen; en
- waaruit de schade bestaat; en
- door welk handelen of nalaten de mogelijke schade is of kan zijn veroorzaakt; en
- welke maatregelen u hebt genomen om schade te voorkomen of te beperken.

Hebt u een omstandigheid gemeld? En is aan de voorwaarden voor melding zoals hiervoor omschreven voldaan? Dan gaan wij voor de uit deze omstandigheid voortvloeiende aanspraak uit van de dekking die van toepassing was op het moment dat wij de schriftelijke omstandighedenmelding van u ontvingen.

3.5 Wijziging van de dekking tijdens de geldigheidsduur van de verzekering

Uitbreiding

Is tijdens de geldigheidsduur van de verzekering de dekking uitgebreid? En meldt u een aanspraak of omstandigheid? Dan gaan wij uit van de dekking die van toepassing was op het moment dat wij de schriftelijke melding van de aanspraak of de omstandigheid hebben ontvangen.

Bent u bij het aangaan van de uitbreiding op de hoogte van een aanspraak of omstandigheid? Of is de aansprakelijk gestelde verzekerde daarvan op de hoogte? En zou de aanspraak of de aanspraak die voortvloeit uit een gemelde omstandigheid door de uitbreiding onder de dekking vallen? Dan is de uitbreiding niet van toepassing op die omstandigheid of aanspraak en geldt de dekking van vóór de wijzigingsdatum.

Beperking

Is tijdens de geldigheidsduur van de verzekering de dekking beperkt? En meldt u een aanspraak of omstandigheid? Dan gaan wij uit van de dekking die van toepassing was op het moment dat wij de schriftelijke melding van de aanspraak of de omstandigheid hebben ontvangen.

Bent u bij het aangaan van de beperking op de hoogte van een aanspraak of omstandigheid? Of is de aansprakelijk gestelde verzekerde daarvan op de hoogte? En zou de aanspraak of de aanspraak die voortvloeit uit een gemelde omstandigheid door de beperking niet meer onder de dekking vallen? Dan moet u de aanspraak of omstandigheid bij ons melden vóórdat de beperkte dekking ingaat.

De oorspronkelijke dekking blijft dan op die aanspraak dan wel op de aanspraak die voortvloeit uit die gemelde omstandigheid van toepassing. Meldt u de omstandigheid of aanspraak niet? Dan geldt de beperkte dekking.

3.6 U wordt meerdere keren aansprakelijk gesteld

Gaat het om meerdere aanspraken die met elkaar samenhangen? Of om aanspraken die tegen meerdere verzekerden zijn ingesteld? Dan zien wij deze aanspraken als één aanspraak als de aanspraken zijn veroorzaakt door of voortvloeien uit:

- hetzelfde handelen of nalaten; of
- een voortdurend handelen of nalaten; of
- een reeks van handelen of nalaten met dezelfde oorzaak.

Hebt u meerdere aanspraken gemeld? Dan gaan wij uit van de dekking die van toepassing was op het moment dat u de eerste aanspraak hebt gemeld en die schriftelijke melding door ons is ontvangen.

3.7 U wordt aansprakelijk gesteld na het einde van de verzekering (na-risico)

Wordt u aansprakelijk gesteld nadat de verzekering is beëindigd? Dan bent u daarvoor niet verzekerd. Ook niet als het handelen of nalaten voor of tijdens de geldigheidsduur van de verzekering heeft plaatsgevonden.

Wilt u de mogelijkheid hebben om een aanspraak te melden nadat de verzekering is beëindigd? En is de aanspraak het gevolg van een handelen of nalaten van voor of tijdens de geldigheidsduur van de verzekering? Dan kunt u dit schriftelijk aan ons laten weten voordat de verzekering wordt beëindigd. In twee gevallen is het dan mogelijk dekking voor het na-risico af te sluiten:

- als de verzekering wordt beëindigd omdat u uw bedrijf beëindigt. We maken dan nieuwe afspraken over de premie voor de dekking van het na-risico en over het moment tot wanneer u nog een aanspraak kunt indienen;
- als de verzekering door ons wordt beëindigd. U betaalt dan 50% van de premie die u betaalde op het moment dat uw verzekering werd beëindigd. En u kunt dan nog tot één jaar na het stopzetten van de verzekering die aanspraak bij ons melden.

Let op:

Hebt u gebruik gemaakt van de mogelijkheid om aanspraken te melden nadat de verzekering is beëindigd? Dan moet het wel gaan om een aanspraak die het gevolg is van een handelen of nalaten dat vóór het beëindigen van de verzekering heeft plaatsgevonden. Wij gaan uit van de dekking die van toepassing was op het moment vlak voordat de verzekering werd beëindigd.

3.8 Welke situaties vallen niet onder de dekking (de uitsluitingen)?

In de tabel hieronder staat in welke situaties deze verzekering geen dekking biedt (de uitsluitingen). Ook al zou er voldaan zijn aan alle afspraken en voorwaarden van deze verzekering. De uitzonderingen die op de uitsluitingen van toepassing zijn, staan ook in de tabel. Daarnaast gelden de algemene uitsluitingen die genoemd worden in de Algemene voorwaarden. Dit betekent bijvoorbeeld dat u niet verzekerd bent voor schade door atoomkernreacties en molest. En ook niet als u fraude pleegt, of een betalingsachterstand hebt. De volledige informatie over algemene uitsluitingen leest u in de Algemene voorwaarden.

Situatie	Niet verzekerd	Uitzonderingen
1. Asbest	U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade in verband met asbest.	
2. Aansprakelijkheidsverhogend beding of voorwaarde	U bent niet verzekerd als uw aansprakelijkheid voortvloeit uit of is vergroot als gevolg van een boete-, schadevergoedings-, garantie-, vrijwarings- of een soortgelijk beding of voorwaarde.	Bent u zonder het beding of de voorwaarde ook en in gelijke mate aansprakelijk? Dan bent u wel verzekerd. Bent u zonder het beding of de voorwaarden ook, maar in mindere mate, aansprakelijk? Dan bent u verzekerd voor die mindere aansprakelijkheid.
3. Chemische of biologische middelen	U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade met of door het gebruik, het bezit of het vervoer van biologische of chemische bestrijdingsmiddelen. Hiermee bedoelen wij ook groeistoffen.	U bent wel verzekerd voor uw aansprakelijkheid voor schade als u de biologische of chemische bestrijdingsmiddelen of groeimiddelen uitsluitend gebruikt, bezit of vervoert voor uw bedrijf.

Situatie	Niet verzekerd	Uitzonderingen
<p>4. Dieren</p>	<p>U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade die is ontstaan door, tijdens of in verband met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - training voor of deelneming aan paardenwedrennen of draverijen; - manege-exploitatie. 	
<p>5. Informatiedragers</p>	<p>U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade door of aan digitale informatiedragers en de daarop aanwezige opgeslagen informatie in het geheugen.</p> <p>Met informatiedrager bedoelen wij een hulpmiddel waarop informatie wordt opgeslagen.</p>	<p>U bent wel verzekerd voor uw aansprakelijkheid voor schade aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mobiele telefoons, bijvoorbeeld smartphones; - computers, bijvoorbeeld tablets en laptops; - mobiele geluidsdragers; - smartwatches; - smartglasses; - De machinale besturingssoftware van een informatiedrager. <p>Van deze apparaten is de hardware en de standaardbesturingssoftware verzekerd. Maar niet de daarop aanwezige gegevens.</p> <p>Met hardware bedoelen wij alle fysieke onderdelen die samenhangen met het computersysteem.</p> <p>Met standaardbesturingssoftware bedoelen wij de software die het mogelijk maakt dat de computerapparatuur taken uitvoert. Zonder deze software functioneert de hardware niet.</p>
<p>6. Luchtvaartuigen</p>	<p>U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade die is veroorzaakt met of door een luchtvaartuig:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dat u in eigendom hebt, bezit, houdt, bestuurt, gebruikt of laat gebruiken; of - dat een niet-ondergeschikte, van wie u de opdrachtgever bent, gebruikt voor het verrichten van activiteiten voor uw bedrijf. 	<p>Hebt u de schade veroorzaakt als passagier van een luchtvaartuig? Dan bent u wel verzekerd.</p>
<p>7. Milieuaantasting</p>	<p>U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade aan zaken in verband met een aantasting van het milieu.</p> <p><i>Let op: voor aansprakelijkheid voor schade aan personen bent u in zo'n geval wel verzekerd.</i></p> <p>Met milieuaantasting bedoelen wij de uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van een vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover die een prikkelende, besmettende, bederf veroorzakende of verontreinigende werking heeft in of op de bodem, het oppervlaktewater of een dan niet ondergronds(e) water(gang).</p>	<p>U bent wel verzekerd voor uw aansprakelijkheid voor schade aan zaken in verband met een milieuaantasting als:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de milieuaantasting is veroorzaakt door een zaak die door of onder uw verantwoordelijkheid aan een ander dan uzelf is geleverd; en - u in het kader van deze levering voor die ander geen werkzaamheden hebt verricht, zoals installatie- of reparatiewerkzaamheden; en - de schade is ontstaan door een plotselinge en onzekere aantasting van het milieu en die dus niet het gevolg is van een langzaam inwerkend proces.

Situatie	Niet verzekerd	Uitzonderingen
<p>8. Motorrijtuigen</p>	<p>U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade die wordt veroorzaakt met of door een motorrijtuig dat u in eigendom hebt, bezit, houdt, bestuurt, gebruikt of laat gebruiken.</p> <p>Het maakt hierbij niet uit of de schade is veroorzaakt bij deelname aan het verkeer of bij het verrichten van werkzaamheden.</p> <p>Met motorrijtuig bedoelen wij alle motorrijtuigen zoals omschreven in artikel 1 van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen.</p>	<p>In de volgende situaties is uw aansprakelijkheid wel verzekerd:</p> <p>a. Motorrijtuigen in gebruik bij (niet-) ondergeschikten</p> <ul style="list-style-type: none"> - U bent als werkgever of opdrachtgever niet de eigenaar of houder van het motorrijtuig waarmee of waardoor schade wordt veroorzaakt; en - dit motorrijtuig wordt gebruikt bij het verrichten van activiteiten voor uw bedrijf door een ondergeschikte of een niet-ondergeschikte, van wie u de werkgever of opdrachtgever bent. <p>Maar, uw aansprakelijkheid voor schade van de bestuurder van het motorrijtuig is in zo'n geval niet verzekerd.</p> <p>Met houder van het motorrijtuig bedoelen wij de persoon die of het bedrijf dat het motorrijtuig voor een ander onder zich heeft en daarover direct of indirect de feitelijke macht uitoefent, bijvoorbeeld een huurder.</p> <p>b. Aanhangwagens</p> <ul style="list-style-type: none"> - De schade wordt veroorzaakt door een aanhangwagen nadat deze is losgemaakt of losgeraakt van een motorrijtuig; en - de aanhanger is veilig buiten het verkeer tot stilstand gekomen. <p>c. Passagier</p> <p>U hebt de schade veroorzaakt als passagier van een motorrijtuig.</p> <p>d. Lading</p> <ul style="list-style-type: none"> - De schade is veroorzaakt door lading die zich aan, in of op een motorrijtuig bevindt, en - van of uit het motorrijtuig valt of is gevallen; en - er is geen sprake van los- of laadwerkzaamheden. <p>Maar, gaat het bij de lading om een gevaarlijke stof waarvoor u een Wettelijke Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) moet afsluiten? Dan bent u niet verzekerd.</p> <p>e. Laden of lossen</p> <p>De schade is veroorzaakt door zaken tijdens het laden of lossen daarvan in, op, uit of van een motorrijtuig.</p> <p>Maar, gaat het bij de lading om een gevaarlijke stof waarvoor u een Wettelijke Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) moet afsluiten? Dan bent u niet verzekerd.</p>

Situatie	Niet verzekerd	Uitzonderingen
<p>9. Onderlinge aansprakelijkheid</p>	<p>U bent niet verzekerd als u door een van de andere verzekerden aansprakelijk wordt gesteld voor schade aan zaken van die andere verzekerde(n)</p> <p><i>Let op: voor schade aan personen bent u in zo'n geval wel verzekerd</i></p>	<p>Uw aansprakelijkheid voor schade aan zaken van andere verzekerde(n) is wel verzekerd als deze schade voortvloeit uit de verhouding tussen werkgever en werknemers en tussen werknemers onder elkaar.</p>
<p>10. (Op)levering van zaken of uitgevoerde werkzaamheden</p>	<p>U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voor schade aan zaken die door u of onder uw verantwoordelijkheid zijn (op)geleverd; - voor schade en kosten die verband houden met het geheel of gedeeltelijk opnieuw verrichten van de door u of onder uw verantwoordelijkheid uitgevoerde werkzaamheden; - voor schade en kosten die verband houden met het alsnog verrichten van de door u of onder uw verantwoordelijkheid uit te voeren werkzaamheden; - voor schade en kosten die verband houden met het terugroepen, vervangen, verbeteren of herstellen van zaken die door of onder uw verantwoordelijkheid zijn (op)geleverd. Maar, gaat het om bereidingskosten (zie hoofdstuk 4.4)? Dan zijn deze wel verzekerd. <p><i>Let op: het maakt bij deze uitsluiting niet uit door wie de schade is geleden en door wie de kosten zijn gemaakt.</i></p>	<p>Brengen de (op)geleverde zaken schade toe aan zaken die eerder door u of onder uw verantwoordelijkheid zijn (op)geleverd? En vallen de (op)geleverde zaken niet onder dezelfde overeenkomst als de eerder (op)geleverde zaken? Dan bent u wel verzekerd voor uw aansprakelijkheid voor schade aan de zaken die u eerder (op)leverde.</p> <p>Brengt u bij werkzaamheden schade toe aan zaken die eerder door u of onder uw verantwoordelijkheid zijn (op)geleverd? En vallen deze werkzaamheden niet onder dezelfde overeenkomst als de eerder (op)geleverde zaken? Dan bent u wel verzekerd voor uw aansprakelijkheid voor schade aan de zaken die u eerder (op)leverde.</p> <p><i>Let op: de bepalingen over 'opzicht' bij punt 10 in deze tabel blijven van toepassing.</i></p>
<p>11. Opzet</p>	<p>U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade die ontstaat door of een gevolg is van uw opzettelijk handelen of nalaten.</p> <p>Met opzet bedoelen wij het opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten. Ook al hebt u de gevolgen van uw handelen en/of nalaten nooit gewild.</p> <p><i>Let op: bent u een vennootschap onder firma of een commanditaire vennootschap? Dan bedoelen wij met 'u' een beherend vennoot.</i></p> <p><i>Bent u een rechtspersoon? Dan bedoelen wij met 'u' een bestuurder, zoals bepaald in boek 2 BW.</i></p>	<p>Wordt de schade veroorzaakt door opzettelijk handelen of nalaten van een ondergeschikte? En had u dat als werkgever niet kunnen voorkomen? Dan bent u wel verzekerd.</p>

Situatie	Niet verzekerd	Uitzonderingen
<p>12. Opzicht (zaken van anderen waarover u de zorg hebt)</p>	<p>Eigen locatie en vervoer U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade aan een zaak van een derde die is veroorzaakt terwijl u de zorg over deze zaak hebt. Hiervan is bijvoorbeeld sprake wanneer u deze zaak bewoont, huurt, beheert, bewaart, gebruikt, repareert, bewerkt, vervoert of in behandeling of in bruikleen hebt. Dit geldt ook als de schade later ontstaat.</p> <p>Ook als iemand namens u de zorg over een zaak van een derde heeft, bent u niet verzekerd.</p> <p>Werken op locatie van een derde Verricht u werkzaamheden bij een derde? Dan bent u niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade aan zaken waaraan u de werkzaamheden verricht. Dit geldt ook als de schade later ontstaat.</p> <p>U bent ook niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schade aan (delen van) zaken die zich in de directe buurt bevinden van de zaken waaraan u de werkzaamheden verricht, en die schade als gevolg van de gebruikte werkmethode en/of door het niet treffen van voorzorgsmaatregelen is ontstaan; of - schade aan (delen van) zaken die u doelbewust gebruikt als hulpmiddel voor het uitvoeren van uw werkzaamheden. 	<p>In de volgende situaties is uw aansprakelijkheid wel verzekerd:</p> <p>a. Verhaal</p> <ul style="list-style-type: none"> - U hebt onzorgvuldig gehandeld; en - hierdoor is schade aan zaken door brand, ontploffing, water, stoom, neerslag en/of blusmiddelen ontstaan; en - deze schade wordt op u verhaald; en - u had de beschadigde zaken niet gehuurd, gepacht, geleaset, in bewaring of bruikleen. <p>b. (Terug)geplaatst onderdeel</p> <ul style="list-style-type: none"> - U hebt een onderdeel (terug)geplaatst in of aan een zaak; en - de zaak is weer aan de zorg van de eigenaar of bezitter toevertrouwd; en - daarna veroorzaakt het onderdeel schade aan deze zaak. <p><i>Let op: voor schade aan het onderdeel zelf bent u niet verzekerd.</i></p> <p>c. Vervoermiddelen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is schade aan een vervoermiddel; en - het vervoermiddel bevindt zich in verband met laden of lossen op uw terrein of op de plaats waar u werkzaamheden verricht; en - u hebt het vervoermiddel niet gehuurd of in bruikleen. <p>d. Zaken van de ondergeschikte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is schade aan een zaak van een ondergeschikte waarvoor u als werkgever aansprakelijk bent. <p><i>Let op: dit geldt niet voor schade aan motorrijtuigen.</i></p> <p>e. Beurzen en tentoonstellingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is schade aan een gebouw of terrein; en - het gebouw of terrein is aan u ter beschikking <p>gesteld voor uw deelname aan tentoonstellingen of beurzen. Dit geldt ook als u voor het gebruik van het gebouw en/of terrein niet hoefde te betalen.</p>

Situatie	Niet verzekerd	Uitzonderingen
13. Overtreding voorschriften	<p>U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade aan uw ondergeschikte als:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uw handelen of nalaten in strijd is met een regeling of overheidsvoorschrift over arbeidsomstandigheden, en - u dit wist of redelijkerwijs had moeten weten, en - het te verwachten was dat door uw handelen of nalaten schade aan uw ondergeschikte zou ontstaan. <p><i>Let op: bent u een vennootschap onder firma of een commanditaire vennootschap? Dan bedoelen wij met 'u' een beherend vennoot.</i></p> <p><i>Bent u een rechtspersoon? Dan bedoelen wij met 'u':</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Een lid van de directie of bedrijfsleiding - Een functionaris in dienst van u, die door een lid van de directie of bedrijfsleiding is belast met bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van de regeling of overheidsvoorschriften voor arbeidsomstandigheden. 	
14. Seksuele gedragingen	<p>U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade die is veroorzaakt door of in verband met seksueel of seksueel getint gedrag van welke aard dan ook.</p>	
15. Vaartuigen	<p>U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade aan zaken die is veroorzaakt met of door een vaartuig:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dat u in eigendom hebt, bezit, houdt, bestuurt, gebruikt of laat gebruiken; of - dat een niet-ondergeschikte, van wie u de opdrachtgever bent, gebruikt voor het verrichten van activiteiten voor uw bedrijf. <p><i>Let op: voor aansprakelijkheid voor schade aan personen bent u in zo'n geval wel verzekerd.</i></p>	<p>U bent wel verzekerd voor uw aansprakelijkheid voor schade in de volgende situaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het gaat om schade veroorzaakt met of door een vaartuig zonder motor en waarvan de waterverplaatsing niet meer is dan 20m³; of - het gaat om schade veroorzaakt met of door een vaartuig met een motor van niet meer dan 3kW of 4pk en waarvan de waterverplaatsing niet meer is dan 20m³; of - u hebt de schade veroorzaakt als passagier van een vaartuig.
16. Wapens	<p>U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade die wordt veroorzaakt in verband met het bezit of het gebruik van wapens, zoals genoemd in de Wet Wapens en Munitie, als u niet de vereiste vergunning hebt om het wapen in uw bezit te hebben en te gebruiken.</p> <p><i>Let op: is de schade veroorzaakt door vuurwapens tijdens de jacht? En hebt u hiervoor een vergunning? Dan bent u ook niet verzekerd.</i></p>	

4 Waar hebt u recht op? Hebt u een eigen risico?

4.1 Vergoeding van de schade

Bent u aansprakelijk voor de schade die een derde van u vordert? En valt de schade onder de dekking van deze verzekering? Dan vergoeden wij de schade waarvoor u op grond van het recht ten opzichte van die derde bent gehouden. Bij het vergoeden van de schade houden wij rekening met het verzekerde bedrag en het eigen risico.

4.2 Verzekerd bedrag

Bij de vergoeding van de schade houden we rekening met het verzekerde bedrag:

- per aanspraak vergoeden wij maximaal het verzekerde bedrag dat op uw polisblad staat; en
- per verzekeringsjaar vergoeden wij voor alle aanspraken die vallen in een verzekeringsjaar tezamen maximaal het verzekerde bedrag per jaar dat op uw polisblad staat. Op uw polisblad staat ook wanneer uw verzekeringsjaar begint en eindigt.

Met verzekeringsjaar bedoelen wij een periode van 12 maanden vanaf de premievervaldag en elke periode van gelijke duur die daarop aansluit. Als de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de premievervaldag of vanaf de premievervaldag tot de beëindigingsdatum korter is dan 12 maanden, dan beschouwen wij zo'n periode ook als een verzekeringsjaar. Bij een geldigheidsduur korter dan 12 maanden, is het verzekeringsjaar gelijk aan de geldigheidsduur.

Voor het toepassen van het maximum verzekerde bedrag per verzekeringsjaar geldt de datum waarop wij de eerste schriftelijke melding van de aanspraak of omstandigheid hebben ontvangen.

4.3 Meer verzekerde bedragen zijn van toepassing

Valt de aanspraak ook onder een andere dekking van deze verzekering, zoals de Aansprakelijkheid voor werkgevers? Dan geldt het hoogste verzekerde bedrag. De verzekerde bedragen van de afzonderlijke dekkingen worden niet bij elkaar opgeteld.

4.4 Welke kosten vergoeden wij ook?

Moet u kosten maken om schade die verzekerd is, te voorkomen of te beperken? Of zijn er andere kosten? Deze kosten vergoeden wij volgens de tabel hieronder. Maar, wij vergoeden deze kosten alleen als u de kosten gemaakt hebt voor een aanspraak die onder de dekking van deze verzekering valt.

Let op:

Wij vergoeden geen geldboetes of bedragen die u betaalt om strafvervolgung te voorkomen.

Kosten	Vergoeding	Verzekerd bedrag en eigen risico
1. Kosten van verweer	<p>Wordt u aansprakelijk gesteld, maar bent u niet aansprakelijk? En valt de schade onder deze verzekering als u wel aansprakelijk zou zijn? Dan kunnen wij namens u verweer voeren tegen degene door wie u aansprakelijk bent gesteld. De kosten daarvan vergoeden wij.</p> <p><i>Let op: wij vergoeden alleen de kosten van verweer als het verweer door ons (of door een door ons ingeschakelde derde) wordt gevoerd. Als u zelf verweer voert of daarvoor iemand inschakelt, zijn die kosten niet gedekt.</i></p>	<p>Er geldt geen maximum. Er geldt geen eigen risico.</p>
2. Kosten voor beredding	<p>Maakt u bereddingskosten? Dan vergoeden wij deze kosten. Maar alleen als de schade gedekt is door deze verzekering en u voor de dreigende schade aansprakelijk bent.</p> <p>Ontstaat er schade aan de zaken die u gebruikt bij het nemen van maatregelen om schade te voorkomen? Ook die schade vergoeden wij.</p> <p>Met bereddingskosten bedoelen wij de kosten van maatregelen die u moet nemen om onmiddellijk dreigend gevaar van schade te voorkomen of te verminderen.</p>	<p>Wij vergoeden deze kosten tot het verzekerde bedrag per aanspraak dat op het polisblad staat. Ook als de schade al tot het verzekerde bedrag per aanspraak is vergoed.</p> <p>Op de kosten wordt wel het eigen risico in mindering gebracht.</p>
3. Kosten voor vaststelling van aansprakelijkheid en schade	<p>Maakt u kosten om de aansprakelijkheid en de schade vast te stellen? En zijn deze kosten met onze goedkeuring gemaakt? Dan vergoeden wij deze kosten.</p>	<p>Wij vergoeden deze kosten tot het verzekerde bedrag per aanspraak dat op het polisblad staat. Ook als de schade al tot het verzekerde bedrag per aanspraak is vergoed.</p> <p>Er geldt geen eigen risico.</p>

Kosten	Vergoeding	Verzekerd bedrag en eigen risico
4. Kosten voor procedures	Wij vergoeden de kosten voor de procedure die met ons goedvinden of op ons verzoek wordt gevoerd.	We vergoeden deze kosten tot het verzekerde bedrag per aanspraak dat op het polisblad staat. Ook als de schade al tot het verzekerde bedrag per aanspraak is vergoed. Er geldt geen eigen risico.
5. Kosten van een advocaat in een strafproces	Wordt u in een strafproces aangeklaagd voor een schade die onder deze verzekering valt? Laat ons dat zo snel mogelijk weten. Dan bepalen wij of wij een advocaat inschakelen voor uw verdediging. Zo ja, dan bepalen we in overleg met u welke advocaat dat wordt. U bent dan verplicht zich door deze advocaat te laten bijstaan en hem alle medewerking te verlenen. Wordt u veroordeeld? Dan bepaalt u zelf of u in hoger beroep gaat. Wij vergoeden deze kosten alleen als wij vinden dat de uitkomst van het strafproces belangrijk is om uw aansprakelijkheid te beoordelen	We vergoeden deze kosten tot het verzekerde bedrag per aanspraak dat op het polisblad staat. Ook als de schade al tot het verzekerde bedrag per aanspraak is vergoed. Er geldt geen eigen risico.
6. Kosten van rechtsbijstand	Wij vergoeden de kosten van rechtsbijstand die u op ons verzoek krijgt.	We vergoeden deze kosten tot het verzekerde bedrag per aanspraak dat op het polisblad staat. Ook als de schade al tot het verzekerde bedrag per aanspraak is vergoed. Er geldt geen eigen risico.
7. Wettelijke rente	Wij vergoeden de wettelijke rente die u moet betalen als u aansprakelijk bent. <i>Let op: als wij slechts een deel van de schade vergoeden, vergoeden we alleen de rente over dat deel.</i>	We vergoeden deze wettelijke rente tot het verzekerde bedrag per aanspraak dat op het polisblad staat. Ook als de schade al tot het verzekerde bedrag per aanspraak is vergoed. Op de kosten wordt wel het eigen risico in mindering gebracht.

Let op:

Voor de kosten onder de punten 2, 3, 4, 6 en 7 uit de tabel hierboven geldt:

- bij elkaar vergoeden wij deze kosten tezamen tot maximaal het verzekerd bedrag per aanspraak;
- we houden geen rekening met de overige kosten en het schadebedrag; en
- we houden wel rekening met het maximaal verzekerd bedrag per verzekeringsjaar.

4.5 Eigen risico

Hebt u een eigen risico, dan staat dat op uw polisblad. Daar staat hoeveel eigen risico u hebt per aanspraak. Dit eigen risico trekken we af van de schadevergoeding. Zijn er meerdere eigen risico's voor dezelfde aanspraak van toepassing? Dan passen wij het hoogste eigen risico toe.

4.6 Vergoeding door anderen ('Na u-bepaling')

U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade die gedekt is

- via een wet, een regeling of een voorziening; of
- via een andere verzekering van uzelf of van een ander, bijvoorbeeld een autoverzekering of een andere aansprakelijkheidsverzekering.

Een aanspraak kan op meerdere verzekeringen verzekerd zijn. In dat geval geldt deze 'Na u-bepaling'. Deze bepaling is vooral van belang voor verzekeraars die de schade op elkaar verhalen als de schade door beide verzekeringen kan worden vergoed. Wij vergoeden alleen de schade of kosten die de andere verzekeraar niet vergoedt omdat de schade of de kosten hoger is/zijn dan het bedrag waarvoor u of de ander bij die verzekeraar bent/is verzekerd.

Ook vergoeden wij geen schade of kosten die onder die andere verzekering gedekt zijn of gedekt zouden zijn, als u de verzekering bij ons niet had afgesloten. Wij vergoeden niet het eigen risico dat op de andere verzekering geldt.

5 Hoe stellen wij de schade vast en hoe betalen wij de schade uit?

5.1 De vaststelling van de schade

Binnen de voorwaarden van deze verzekering vergoeden wij ten behoeve van u de schade van de schadelijdende partij.

Wij stellen de schade vast in overleg met de partij die de schade heeft. Of wij laten de schade vaststellen door een deskundige die wij aanwijzen. De schadevergoeding kunnen wij uitkeren aan u of aan de schadelijdende partij die een vordering tot vergoeding van de schade tegen u heeft ingesteld. Of aan een andere rechthebbende.

Ook kunnen wij schikkingen met de schadelijdende partij treffen om de schade te regelen.

5.2 Tot wanneer kunt u op onze beslissing reageren?

Zodra wij uw verzoek om dekking beoordeeld hebben, krijgt u of uw gemachtigde van ons een mededeling met daarin ons standpunt. Dat kan zijn:

- wij wijzen uw verzoek om dekking af;
- wij nemen de aanspraak verder in behandeling.

Bent u het niet eens met ons standpunt over de dekking, dan kunt u ons dat binnen 36 maanden laten weten. De termijn van 36 maanden gaat in op de dag dat u of uw gemachtigde onze mededeling heeft ontvangen. Na die termijn kunt u niet meer op ons standpunt terugkomen.

6 Wat verwachten wij van u bij schade? Wat zijn de gevolgen als u zich daar niet aan houdt?

6.1 Uw verplichtingen bij schade

Schade beperken

Op het moment dat u op de hoogte bent van de schade (aanspraak), moet u alle redelijke en mogelijke maatregelen treffen om de schade (aanspraak) zoveel mogelijk te beperken.

Aanspraak of omstandigheid melden

U moet de aanspraak of omstandigheid melden zodra u ervan op de hoogte bent. Ook bent u verplicht om bij het melden van de aanspraak of omstandigheid de juiste gegevens te verstrekken. U geeft ons alle informatie die wij nodig hebben om te beoordelen of u recht hebt op dekking. Stuur originele bewijsstukken, gegevens en documenten zo snel mogelijk naar ons of naar de deskundige(n) die we hebben ingeschakeld.

Medewerking verlenen

Hebt u een aanspraak of omstandigheid gemeld? Dan vragen wij u om mee te werken. Dat betekent:

- U geeft ons de volledige en juiste gegevens.
- U volgt aanwijzingen van ons en onze deskundigen op.
- U verleent uw volledige medewerking aan de afhandeling van de schade en de onderzoeken.
- U doet niets wat onze belangen schaadt.
- U doet alles wat u redelijkerwijs kunt doen om schade te voorkomen of te verminderen.
- U doet geen toezegging van betaling of schikking, en u laat zich niet uit over uw schuld of aansprakelijkheid.
- U laat het ons zo snel mogelijk weten als u strafrechtelijk wordt vervolgd. Als wij u door een advocaat willen laten verdedigen, schakelen we in overleg met u een advocaat in. U moet deze advocaat alle medewerking verlenen die hij van u vraagt.

6.2 Gevolgen als u zich niet aan uw verplichtingen houdt

Houdt u zich niet aan de verplichtingen en schaadt u onze belangen? Dan vervalt uw recht op dekking.

7 Hoe wordt uw premie vastgesteld? En wanneer verandert uw premie?

De premie wordt jaarlijks automatisch verhoogd of verlaagd aan de hand van de prijsindex van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Wij doen dit alleen als de premie is gebaseerd op het jaarloon, de jaaromzet en/of de herbouwwaarde van een onroerende zaak.

Ook herzien wij uw premie om de drie jaar. Voor het berekenen van de premie, vragen we u schriftelijk om ons binnen twee maanden een actuele opgave te verstrekken van de gegevens die hiervoor van belang zijn. Bijvoorbeeld het jaarloon en de jaaromzet. Voldoet u niet of niet tijdig aan ons verzoek? Dan kunnen wij de premie met 50% verhogen.

Daalt het jaarloon, de jaaromzet of de herbouwwaarde ten opzichte van de driejaarlijkse opgave met 25% of meer? Dan hebt u het recht de premie tussentijds te laten aanpassen.

Let op:

Als we uw premie aanpassen, hebt u niet het recht de verzekering tussentijds te beëindigen.

8 Wat als ...? Bijzondere situaties

8.1 Wat als het risico van het bedrijf van de verzekeringnemer verandert?

Verandert het risico van uw bedrijf? Bijvoorbeeld door het veranderen van de verzekerde hoedanigheid, activiteiten, producten, klanten, afzetmarkten of door een andere verandering? Dan moet u dat zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen twee maanden na het intreden van de verandering aan ons melden.

- Wij hebben dan het recht de verzekering te beëindigen of de premie en/of voorwaarden aan te passen aan de gewijzigde situatie. Als wij de verzekering om deze reden beëindigen, dan hanteren wij een opzegtermijn van twee maanden. Als wij een voorstel doen om de verzekering op basis van een gewijzigde premie en/of voorwaarden voort te zetten, dan kunt u ons binnen 30 dagen laten weten of u met dat voorstel instemt of dat u de verzekering wilt beëindigen.
- Informeert u ons niet binnen twee maanden over de wijziging? Dan kan dat gevolgen hebben voor dekking van een aanspraak:
  - *Gevolgen voor de dekking*
    - Zouden wij de verzekering alleen hebben voortgezet tegen een hogere premie of op andere voorwaarden als wij van de wijziging op de hoogte waren? Dan vergoeden wij de schade op basis van die andere voorwaarden. En dan vergoeden wij een schade in dezelfde verhouding als de premie van voor de verandering ten opzichte van de hogere premie.
    - Zouden wij de verzekering niet hebben voortgezet als we van de wijziging op de hoogte waren geweest? Dan hebt u geen dekking meer en vergoeden we de schade niet.

8.2 Wat als u als verzekeringnemer uw bedrijf verkoopt?

Verkoopt u uw bedrijf en wilt u uw verzekering tussentijds beëindigen? Dan moet u dit binnen twee maanden na verkoop van het bedrijf aan ons melden. Wij betalen dan de premie over het resterende deel van de verzekeringstermijn terug.

Let op:

Wilt u de mogelijkheid hebben om een aanspraak die het gevolg is van een handelen of nalaten voor of tijdens de geldigheidsduur van de verzekering, te melden nadat de verzekering is beëindigd? Dan kunt u dit schriftelijk aan ons laten weten voordat de verzekering afloopt. Meer hierover leest u in [hoofdstuk 3.7](#).

8.3 Wat als u als verzekeringnemer al uw activiteiten binnen de verzekerde hoedanigheid definitief beëindigt?

Dan eindigt uw verzekering automatisch.

8.4 Wat als u als verzekeringnemer overlijdt?

Dan eindigt uw verzekering niet automatisch. Uw erfgenamen moeten dit bij ons melden binnen twee maanden. Wij kunnen de verzekering dan beëindigen met een opzegtermijn van 14 dagen.

8.5 Wat als de schade verband houdt met terrorisme?

Is de schade volgens deze voorwaarden verzekerd? En is de schade veroorzaakt door terrorisme? Dan wordt de schade vergoed volgens het 'Clausuleblad terrorismedekking' bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisemeschaden N.V. Daarin staat dat we schadevergoeding kunnen beperken bij terrorisme, kwaadwillige besmetting en dergelijke. De tekst van dit clausuleblad is gedeponereerd op 23 november 2007 onder nummer 27178761 bij de Kamer van Koophandel Amsterdam. Meer informatie vindt u in de Algemene voorwaarden en op www.terrorismeverzekerd.nl.

Deel II: Dekking Aansprakelijkheid voor Particulieren

9 Wie zijn verzekerd?

9.1 Eenpersoons

Staat op het polisblad Aansprakelijkheid voor particulieren, eenpersoons, dan zijn verzekerd:

- u, als verzekeringnemer die de verzekering heeft afgesloten;
- logé(s);
- het huispersoneel tijdens het werk dat zij voor u doen.

9.2 Meerpersoons

Staat op het polisblad Aansprakelijkheid voor particulieren meerpersoons, dan zijn verzekerd:

- u, als verzekeringnemer die de verzekering heeft afgesloten;
- uw echtgenoot/echtgenote of (geregistreerd) partner die bij uw woont;
- uw inwonende, ongehuwde kinderen;
- uw uitwonende ongehuwde kinderen als zij binnen Nederland of Europa stage lopen of dagonderwijs volgen, onder de voorwaarde dat zij in het Nederlandse bevolkingsregister staan ingeschreven.
- andere personen met wie u duurzaam en in gezinsverband samenwoont.
- uw grootouders, ouders, pleegouders, schoonouders en ongehuwde familieleden die bij u inwonen;
- logé(s);
- het huispersoneel tijdens het werk dat zij voor u doen.

Met uw kinderen bedoelen wij de eigen, de geadopteerde, de pleeg- en stiefkinderen van u als verzekeringnemer of van uw echtgenoot/echtgenote of (geregistreerd) partner.

U en wij

In deze voorwaarden noemen we de verzekerden steeds 'u', maar niet als een bepaling alleen geldt voor de persoon die de verzekering heeft afgesloten. In dat geval schrijven we 'u als verzekeringnemer'. We noemen ASR Schadeverzekering N.V. 'a.s.r.', 'we' of 'wij'.

10 In welke landen bent u verzekerd? En voor hoeveel?

10.1 In welke landen bent u verzekerd?

Waar u verzekerd bent en voor wie de verzekering geldt, leest u in de tabel hieronder. Let hierbij op of u als eenpersoons of meerpersoons bent verzekerd.

Waar?	Wie?
1. Wereld	<p>Bij eenpersoons:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u, als verzekeringnemer die de verzekering heeft afgesloten; - logé(s); - het huispersoneel tijdens het werk dat zij voor u doen. <p>Bij meerpersoons:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u, als verzekeringnemer die de verzekering heeft afgesloten - uw echtgenoot/echtgenote of (geregistreerd) partner die bij u woont; - uw inwonende, ongehuwde kinderen; - andere personen met wie u duurzaam en in gezinsverband samenwoont; - uw grootouders, ouders, pleegouders, schoonouders en ongehuwde familieleden die bij u inwonen; - logé(s); - het huispersoneel tijdens het werk dat zij voor u doen.

Waar?	Wie?
2. Europa	<p>Bij meerpersoons: Uw uitwonende ongehuwde kinderen als zij binnen Europa stage lopen of dagonderwijs volgen.</p> <p>De kinderen moeten ingeschreven staan in het Nederlandse bevolkingsregister.</p>
3. Europa en in de landen die grenzen aan de Middellandse Zee (keuzedekking Verhaalbijstand)	<p>Staat op uw polisblad dat Verhaalbijstand is verzekerd? Dan bent u daarvoor in deze landen verzekerd.</p> <p>Onder de voorwaarde dat de rechter in het betreffende land bevoegd is en dat het recht van dat land van toepassing is.</p>
4. Nederland	<p>Bij meerpersoons: Uw ongehuwde kinderen tijdens vakantiewerk, bijbaan of stage voor hun opleiding aan volledig dagonderwijs of voltijdse studie.</p> <p>Bij eenpersoons en meerpersoons: U, als u personenschade oploopt doordat een ander dan een verzekerde een misdrijf in Nederland pleegt. Meer hierover leest u in hoofdstuk 3.2 onder het kopje 'Eigen schade door een misdrijf van een ander'.</p>

Wij bedoelen met:

- Nederland: het grondgebied van het Koninkrijk der Nederlanden, dat in West-Europa ligt. Dus niet de overzeese bijzondere gemeenten Bonaire, Sint-Eustatius en Saba;
- Europa: de landen die tot het werelddeel Europa behoren, voor zover het grondgebied in het werelddeel Europa ligt;
- de landen rond de Middellandse Zee: landen waarvan het eigen grondgebied direct aan de Middellandse Zee grenst.

10.2 Voor hoeveel bent u verzekerd?

U bent per gebeurtenis verzekerd voor maximaal het verzekerde bedrag dat op het polisblad staat. Als meer verzekerden voor een gebeurtenis aansprakelijk zijn, dan geldt eenmaal voor alle verzekerden samen het maximaal verzekerde bedrag.

11 Voor welke schade bent u verzekerd?

U bent als privépersoon verzekerd voor schade:

- waarvoor u aansprakelijk bent en;
- die is veroorzaakt of ontstaan tijdens de looptijd van de verzekering, en;
- die het gevolg is van een gebeurtenis waarvan het voor u en ons bij het afsluiten van deze verzekering onzeker was dat uit deze gebeurtenis schade zou ontstaan. Dit wordt ook wel het wettelijke vereiste van onzekerheid genoemd.

Een gebeurtenis is een voorval of een reeks van voorvallen die met elkaar verband houden, waardoor schade ontstaat en waarvoor u aansprakelijk bent.

11.1 Basisdekking Aansprakelijkheid voor particulieren

Met de aansprakelijkheidsverzekering bent u verzekerd voor schade die u aan een ander of aan spullen van een ander hebt toegebracht en waarvoor u wettelijk aansprakelijk bent. U bent verzekerd voor uw aansprakelijkheid voor schade die genoemd staat in de tabel hieronder.

Met schade bedoelen wij:

- **schade aan personen:** letsel, aantasting van de gezondheid, of dood van personen. En de schade die daar een gevolg van is.
- **schade aan spullen van anderen:** beschadiging, vernietiging of verloren gaan van spullen en onroerende zaken van anderen dan van u. En de schade die daar een gevolg van is.

We noemen in de tabel ook de uitsluitingen en beperkingen die van toepassing zijn. Daarnaast gelden de algemene uitsluitingen die genoemd worden in de Algemene voorwaarden. Dit betekent bijvoorbeeld dat u geen vergoeding krijgt voor schade door atoomkernreacties en molest. En ook niet als u fraude pleegt of een betalingsachterstand hebt. De volledige informatie over algemene uitsluitingen leest u in de Algemene voorwaarden.

Let op:

Er is alleen recht op schadevergoeding voor de onderstaande gebeurtenissen als u aansprakelijk bent. Bent u niet aansprakelijk voor de schade die wel onder de dekking van deze verzekering valt? Dan kunnen wij namens u verweer gaan voeren tegen de partij door wie u aansprakelijk bent gesteld.

Gebeurtenis	Dekking	Beperking of uitsluiting
<p>1. Aansprakelijkheid voor schade aan personen en aan spullen van anderen</p>	<p>U bent verzekerd voor schade aan personen en schade aan spullen van anderen.</p>	<p>U bent niet verzekerd voor schade aan de spullen van een andere verzekerde (onderlinge aansprakelijkheid).</p> <p><i>Let op: krijgt het huispersoneel een ongeval tijdens het werk dat zij voor u doen? Dan bent u verzekerd voor hun personenschade en de schade aan hun spullen.</i></p>
<p>2. Aansprakelijkheid voor schade aan personen en aan spullen van anderen, veroorzaakt door huispersoneel</p>	<p>U bent verzekerd voor schade die uw huispersoneel veroorzaakt terwijl zij werk voor u doen.</p>	<p>U bent niet verzekerd voor schade die het huispersoneel veroorzaakt aan de spullen van een andere verzekerde (onderlinge aansprakelijkheid).</p>
<p>3. Aansprakelijkheid voor schade die verzekerden elkaar toebrengen</p>	<p>U bent verzekerd voor schade aan personen, die een verzekerde aan een andere verzekerde toebrengt (onderlinge aansprakelijkheid).</p>	<p>De persoon die schadevergoeding vraagt, moet een particulier zijn die direct bij de gebeurtenis betrokken was, of een nabestaande van die persoon. Dus een claim van een verzekeraar is niet verzekerd.</p> <p>Voor schade aan de spullen van een andere verzekerde bent u niet verzekerd.</p> <p><i>Krijgt het huispersoneel een ongeval tijdens het werk dat zij voor u doen? Dan bent u verzekerd voor hun personenschade en de schade aan hun.</i></p>
<p>4. Aansprakelijkheid voor schade aan personen en aan spullen van anderen, veroorzaakt door uw ongehuwde kinderen tijdens vakantiewerk, bijbaan of studie</p>	<p>U bent verzekerd voor schade die uw ongehuwde kinderen veroorzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tijdens vakantiewerk, bijbaan of stage in Nederland voor hun opleiding aan volledig dagonderwijs of voltijdse studie; - tijdens het lopen van stage of volgen van dagonderwijs in Europa. 	<p>U bent alleen verzekerd als uw uitwonende kind in het Nederlandse Bevolkingsregister staat ingeschreven.</p>
<p>5. Aansprakelijkheid voor schade door (huis)dieren</p>	<p>U bent verzekerd voor schade die uw (huis)dieren, veroorzaken.</p> <p>Met (huis)dieren bedoelen wij de dieren die u bezit voor de gezelligheid of als hobby. Hieronder vallen ook paarden, pony's, koeien, schapen, varkens en geiten die niet bedrijfsmatig worden gebruikt.</p>	<p>U bent niet verzekerd als u geld verdient aan uw (huis)dier. Bijvoorbeeld door fokken, door het verlenen van uitlaatservice of door het houden van een pension. Bijvoorbeeld door fokken, uitlaatservice of pension. Ook niet als u een beloning in natura ontvangt.</p>

Gebeurtenis	Dekking	Beperking of uitsluiting
<p>6. Aansprakelijkheid voor schade door vrijwilligerswerk</p>	<p>U bent verzekerd voor schade die u veroorzaakt door het uitvoeren van vrijwilligerswerk.</p> <p>Met vrijwilligerswerk bedoelen wij: Het werk dat u onbetaald en vrijblijvend doet voor anderen of voor de samenleving, bijvoorbeeld voor een (sport)vereniging of een school. Onder vrijwilligerswerk verstaan wij niet het werken voor een vrijwilligersorganisatie.</p> <p>Met vrijwilligersorganisatie bedoelen wij: Een organisatie die gelijk is te stellen met een werkgever/opdrachtgever die arbeid laat verrichten voor zijn beroep of bedrijf. Onder andere de volgende criteria bepalen of sprake is van een vrijwilligersorganisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de organisatie is er op gericht om winst te maken; - tussen de organisatie en de vrijwilligers bestaat een gezagsverhouding; - naast vrijwilligers werken er ook betaalde krachten bij de organisatie; - de inhoud en activiteiten van de vrijetijdsbesteding wordt niet geheel door vrijwilligers bepaald. 	
<p>7. Aansprakelijkheid voor schade door betaalde werkzaamheden</p>		<p>U bent niet verzekerd voor schade die door betaalde werkzaamheden wordt veroorzaakt.</p>

Gebeurtenis	Dekking	Beperking of uitsluiting
<p>8. Aansprakelijkheid voor schade aan spullen van anderen waarover u de zorg hebt (opzicht)</p>	<p>U bent verzekerd voor schade aan de spullen van iemand anders waarover u de zorg hebt gekregen.</p> <p>Met zorg bedoelen wij bijvoorbeeld lenen, gebruiken, bewaren, behandelen, bewerken of vervoeren.</p> <p>Als sprake is van huur bent u alleen verzekerd voor de volgende zaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brandschade aan uw huurwoning (meer hierover leest u onder 10, Aansprakelijkheid voor brandschade aan uw huurwoning); - brandschade of waterschade door kapotte leidingen of installaties door een onverwachte en onzekere gebeurtenis aan uw gehuurde vakantieverblijf (meer hierover leest u onder 11, Aansprakelijkheid voor schade aan uw gehuurde vakantieverblijf); - schade die door de (schotel)antenne aan uw huurwoning is veroorzaakt (meer hierover leest u onder 12, Aansprakelijkheid voor schade door een antenne, schotel, zonwering of vlaggenstok aan uw huurwoning). 	<p>Wij vergoeden de schade tot maximaal € 12.500 per gebeurtenis.</p> <p>U bent niet verzekerd voor schade aan de volgende spullen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spullen van een andere verzekerde; - spullen waarvoor uzelf of iemand namens u de zorg heeft op grond van een huur-, huurkoop-, lease, pacht-, erfpacht- of pandovereenkomst of vruchtgebruik of het recht van gebruik en bewoning. Maar u bent wel verzekerd voor brandschade aan uw huurwoning; - spullen van uw werk die u - of iemand namens u - onder zich heeft en die u voor uw werk gebruikt; - spullen die u - of iemand anders namens u - onrechtmatig onder zich heeft; - motorrijtuigen, aanhangwagens, motor- en zeilboten (ook surfplanken en kites) en vliegtuigen. Maar u bent wel verzekerd voor schade aan een elobike; - gestolen, verloren of kwijtgeraakt geld, geldswaardige papieren, bank-, giro- of betaalpassen of creditcards. <p><i>Let op: wij vergoeden deze schade wel als deze veroorzaakt is door uw kind jonger dan 14 jaar. Dit geldt echter niet als uw kind de zorg over deze spullen deelt met een andere verzekerde die 14 jaar of ouder is. Bijvoorbeeld: huurt u als verzekeringnemer een woning en veroorzaakt uw inwonend kind jonger dan 14 jaar schade aan de huurwoning? Dan bent u niet verzekerd.</i></p>
<p>9. Schade door vriendendienst</p>	<p>U bent verzekerd voor schade die u tijdens het verrichten van een vriendendienst veroorzaakt aan de persoon en de spullen van degene voor wie u de vriendendienst doet.</p> <p>Met vriendendienst bedoelen wij werk dat u belangeloos doet voor een ander privépersoon, dus niet voor een bedrijf of vrijwilligersorganisatie.</p> <p>Als u een vriendendienst verricht, bent u vaak volgens de wet niet aansprakelijk. Toch vergoeden wij deze schade wel.</p>	<p>Wij vergoeden de schade tot maximaal € 12.500 per gebeurtenis.</p> <p>U bent alleen verzekerd als:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u de vriendendienst verricht voor een ander dan een verzekerde, en - de schade u kan worden toegerekend. Een schade kan u bijvoorbeeld niet worden toegerekend als sprake is van overmacht, en - de schade niet de eigen schuld van die ander is, en - de schadevergoeding wordt gevraagd door de persoon, die u hebt geholpen met de vriendendienst, of een nabestaande van die persoon.

Gebeurtenis	Dekking	Beperking of uitsluiting
<p>10. Aansprakelijkheid voor schade door sport en spel</p>	<p>U bent verzekerd voor schade die in verband met een sport- of spelsituatie is ontstaan.</p> <p><i>Let op: voor de schade die tijdens een normale sport- of spelsituatie is ontstaan, bent u vaak niet aansprakelijk. De schade wordt dan niet vergoed. Wij kunnen wel namens u verweer voeren richting de persoon die u aansprakelijk heeft gesteld.</i></p>	<p>De volgende bepalingen blijven ook van toepassing:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'Aansprakelijkheid voor schade met of door een motorrijtuig' meer hierover leest u onder 15; - 'Aansprakelijkheid voor schade met of door een vaartuig' meer hierover leest u onder 16; - 'Aansprakelijkheid voor schade met of door een modelauto, modelboot of modelvliegtuig' meer hierover leest u onder 18; - 'Aansprakelijkheid voor schade door een vliegtuig' blijven van toepassing, meer hierover leest u onder 19; <p>'Aansprakelijkheid voor schade door wapens, meer hierover leest u onder 21.</p>
<p>11. Aansprakelijkheid voor schade door uw woonhuis</p>	<p>U bent verzekerd voor schade die wordt veroorzaakt door uw woonhuis in Nederland met de bijbehorende gebouwen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - waarin u woont; - waarin u woont en dat u gedeeltelijk verhuurt; - waarin u nog niet woont. U moet er dan wel binnen 12 maanden na de koop gaan wonen; - waarin u niet meer woont. U bent hiervoor nog maximaal 12 maanden na de verhuizing verzekerd; - dat nog in aanbouw is en waarin u zelf gaat wonen. 	<p>U bent niet verzekerd als uw woning schade veroorzaakt aan de spullen van een andere verzekerde.</p> <p>Krijgt het huispersoneel een ongeval tijdens het werk dat zij voor u doen? Dan bent u verzekerd voor hun personenschade en de schade aan hun spullen.</p>
<p>12. Aansprakelijkheid voor brandschade aan uw huurwoning</p>	<p>U bent verzekerd voor schade die ontstaat door brand aan uw huurwoning.</p>	<p>Wij vergoeden maximaal € 125.000 per gebeurtenis.</p>
<p>13. Aansprakelijkheid voor schade aan een gehuurd vakantieverblijf</p>	<p>U bent verzekerd voor schade aan het vakantieverblijf dat u huurt en aan de bijbehorende inboedel.</p>	<p>Wij vergoeden de schade alleen als deze ontstaat door brandschade of waterschade door kapotte leidingen of installaties door een onverwachte en onzekere gebeurtenis.</p> <p>Vaak bent u voor deze schade aansprakelijk op grond van het huurcontract of buitenlandse regelgeving.</p>
<p>14. Aansprakelijkheid voor schade door een antenne, schotel, zonwering of vlaggenstok aan uw (huur) woning</p>	<p>U bent verzekerd voor schade die de antenne, schotel, zonwering of vlaggenstok van uw (huur) woning veroorzaakt aan anderen.</p> <p>Veroorzaakt de antenne, schotel, zonwering of vlaggenstok schade aan uw huurwoning of de daarbij behorende gebouwen? Dan bent u ook verzekerd.</p>	<p>U bent niet verzekerd als de antenne, schotel, zonwering of vlaggenstok van uw (huur)woning schade veroorzaakt aan de spullen van een andere verzekerde.</p> <p>Krijgt het huispersoneel een ongeval tijdens het werk dat zij voor u doen? Dan bent u verzekerd voor hun personenschade en de schade aan hun spullen.</p>

Gebeurtenis	Dekking	Beperking of uitsluiting
<p>15. Aansprakelijkheid voor schade met of door een motorrijtuig</p>	<p>U bent alleen verzekerd voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schade die uw huispersoneel veroorzaakt met of door zijn of haar eigen motorrijtuig; - schade die ontstaat met of door maaimachines, kinderspeelgoed of kleine gebruiksvoorwerpen die aangedreven worden door een motor en niet sneller kunnen dan 16 km per uur; - schade die ontstaat met of door fietsen met elektrische trapondersteuning (elektrische fietsen/elobike) en waarbij de trapondersteuning stopt bij 25 km per uur. <p>Met motorrijtuig bedoelen wij alle motorrijtuigen zoals omschreven in artikel 1 van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (W.A.M.).</p>	<p>Voor alle andere schade veroorzaakt met of door een motorrijtuig bent u niet verzekerd.</p> <p>Wij vergoeden de schade niet als er een andere verzekering voor het motorrijtuig is die de schade vergoedt</p> <p><i>Let op: als u schade toebrengt aan een andere verzekerde, de spullen van een andere verzekerde of de spullen van een ander waarover u de zorg hebt, dan blijft van toepassing wat er staat onder 3, Aansprakelijkheid voor schade die verzekerden elkaar toebrengen' en onder 7, Aansprakelijkheid voor schade aan spullen van anderen waarover u de zorg hebt (opzicht).</i></p>
<p>16. Aansprakelijkheid voor schade met of door een motorrijtuig</p>	<p>U bent verzekerd voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schade veroorzaakt met of door een vaartuig korter dan 15 meter. Als het een motorvaartuig is, dan mag dit niet sneller kunnen varen dan 20 km per uur; - schade veroorzaakt met of door uw eigen woonboot waarin u woont en als deze is afgemeerd aan zijn vaste ligplaats. Dit geldt ook als u een deel van de woonboot verhuurt. 	<p>Wij vergoeden ook geen schade veroorzaakt met of door: kitesurfen, flyboarden, ijszeilen en buggiën.</p> <p><i>Let op: als u schade toebrengt aan een andere verzekerde, de spullen van een andere verzekerde of de spullen van een ander waarover u de zorg hebt, dan blijft van toepassing wat er staat onder 3, Aansprakelijkheid voor schade die verzekerden elkaar toebrengen' en onder 7, Aansprakelijkheid voor schade aan spullen van anderen waarover u de zorg hebt (opzicht).</i></p>
<p>17. Aansprakelijkheid voor schade door joyrijden en joyvaren</p>	<p>U bent verzekerd voor de schade die uw kind jonger dan 18 jaar veroorzaakt tijdens joyriding met een motorrijtuig of joyvaren met een vaartuig dat niet van u of een andere verzekerde is en dat met geweld is verkregen.</p> <p>U bent ook verzekerd voor de schade aan het motorrijtuig of vaartuig waarmee uw kind jonger dan 18 jaar heeft gereden of gevaren, We vergoeden dan maximaal € 10.000.</p> <p>Met joyrijden/joyvaren bedoelen wij in een motorrijtuig/vaartuig rijden/varen zonder toestemming van de eigenaar of houder en zonder de bedoeling het motorrijtuig/vaartuig te houden.</p>	<p>Wij vergoeden de schade aan het motorrijtuig of vaartuig niet als deze gestolen of verduisterd is.</p>
<p>18. Aansprakelijkheid voor schade met of door een modelauto, modelboot of modelvliegtuig</p>	<p>U bent verzekerd voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schade die ontstaat met of door een modelauto met afstandsbediening; - schade die ontstaat met of door een modelboot met afstandsbediening en die niet harder dan 20 km per uur kan varen; - schade die ontstaat aan anderen door een op afstand bestuurbaar modelvliegtuigje met een maximum van 25 kilo. 	<p>Als u schade toebrengt aan een andere verzekerde, de spullen van een andere verzekerde of de spullen van een ander waarover u de zorg hebt, dan blijft van toepassing wat er staat onder 3, Aansprakelijkheid voor schade die verzekerden elkaar toebrengen en onder 7, Aansprakelijkheid voor schade aan spullen van anderen waarover u de zorg hebt (opzicht).</p>

Gebeurtenis	Dekking	Beperking of uitsluiting
<p>19. Aansprakelijkheid voor schade door luchtvaartuigen</p>		<p>U bent niet verzekerd voor schade veroorzaakt met of door een:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luchtvaartuig; - zeilvliegtuig; - doelvliegtuig; - valschermzweeftoestel; - kabelvlieger; - luchtschip; - modelraket; - ballon die gevuld een diameter heeft van meer dan 1 meter. <p>Wij vergoeden ook geen schade veroorzaakt met of door: kitesurfen, flyboarden, ijszeilen en buggiën.</p>
<p>20. Aansprakelijkheid voor schade als passagier van een motorrijtuig, vaartuig of luchtvaartuig</p>	<p>U bent verzekerd voor schade die u als passagier van een motorrijtuig, vaartuig of luchtvaartuig aan anderen toebrengt.</p>	<p>U bent niet verzekerd als u schade veroorzaakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aan de spullen van een andere verzekerde; - aan de spullen van een ander waarover u de zorg hebt. <p>Krijgt het huispersoneel een ongeval tijdens het werk dat zij voor u doen? Dan bent u verzekerd voor hun personenschade en de schade aan hun spullen.</p>
<p>21. Aansprakelijkheid voor schade door wapens</p>	<p>U bent verzekerd schade die wordt veroorzaakt in verband met het bezit of het gebruik van wapens, zoals genoemd in de Wet Wapens en Munitie, als u de vereiste een vergunning hebt om het wapen in uw bezit te hebben en te gebruiken.</p>	<p>U bent niet verzekerd voor schade veroorzaakt door vuurwapens tijdens de jacht. Ook niet als u hiervoor een vergunning hebt.</p>
<p>22. Aansprakelijkheid voor schade aan uw werkgever</p>		<p>U bent niet verzekerd voor schade aan uw werkgever, zijn erfgenaam of iemand anders aan wie uw werkgever zijn rechten heeft overgedragen.</p> <p>Met werkgever bedoelen wij de werkgever waarvoor u werkt, ook als dat uw eigen bedrijf is.</p>
<p>23. Aansprakelijkheid voor schade door opzet</p>	<p>U bent alleen verzekerd als schade is veroorzaakt door uw kind jonger dan 14 jaar.</p> <p>Met opzet bedoelen wij het opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten. Ook al hebt u de gevolgen van uw handelen en/of nalaten nooit gewild.</p>	<p>U bent niet verzekerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voor schade die u of een verzekerde die ouder is dan 14 jaar met opzet veroorzaakt; - voor schade die iemand met uw goedvinden veroorzaakt; - voor schade die is veroorzaakt door één of meer personen uit een groep waar u ook bij hoort. Ook als u zelf niets gedaan hebt, of als u of anderen uit de groep onder invloed van alcohol, geneesmiddelen of drugs waren. - voor schade door uw seksuele gedraging of voor het seksuele gedrag van één of meer personen uit een groep waar u bij hoort. Ook als u zelf niets gedaan hebt.

11.2 Eigen schade door een misdrijf van een ander

Ook bent u onder de Basisdekking verzekerd voor personenschade die u oploopt als slachtoffer van een misdrijf. U of uw erfgenamen krijgen een vergoeding. Dus niet een ander die uw rechten heeft verkregen. Voor de vergoeding gelden de volgende voorwaarden:

- het misdrijf moet in Nederland zijn begaan;
- het misdrijf moet zijn begaan door een ander dan een verzekerde;
- de maximale vergoeding is € 50.000 per gebeurtenis per verzekerde en maximaal € 250.000 per gebeurtenis voor alle verzekerden samen;
- u hebt recht op een uitkering uit het Schadefonds Geweldsmisdrijven voor de schade of een deel van de schade;
- het misdrijf vindt plaats tijdens de looptijd van deze verzekering.

11.3 Keuzedekking Sterdekking

U bent standaard verzekerd zoals beschreven bij de Basisdekking. Staat op uw polisblad dat Sterdekking is verzekerd? Dan bent u extra verzekerd voor:

- de schade die uw kind of huisdier veroorzaakt aan de oppas en zijn of haar spullen, ook als u niet aansprakelijk bent;
- de schade waarvoor u aansprakelijk bent en die is veroorzaakt door uw tweede woonhuis, recreatiewoning, huisje op volkstuincomplex of stacaravan binnen Europa. Wij vergoeden de schade ook als u het tweede woonhuis, de recreatiewoning, het huisje op volkstuincomplex of de stacaravan niet zelf bewoont en alleen aan anderen verhuurt.

In de tabel hieronder staat voor welke schade u precies bent verzekerd. Wij noemen hier ook de uitsluitingen en beperkingen die van toepassing zijn.

Gebeurtenis	Dekking	Beperking of uitsluiting
1. Schade door uw kind tijdens een logeer of oppassituatie	U bent verzekerd voor schade die uw kind jonger dan 14 jaar veroorzaakt aan de oppas van het kind en zijn of haar spullen. De oppas moet een ander zijn dan een verzekerde. De schade moet tijdens het oppassen zijn veroorzaakt.	Wij vergoeden de schade niet als de oppas beroeps- of bedrijfsmatig is, zoals een kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang.
2. Schade door uw kind aan iemand die uw kind in zijn omgeving halt of toelaat	U bent verzekerd voor schade die uw kind jonger dan 6 jaar veroorzaakt aan de persoon en aan de spullen van een ander die uw kind in zijn omgeving haalt of toelaat. Bijvoorbeeld door een kind op schoot te nemen. De persoon moet een ander zijn dan een verzekerde.	
3. Schade door uw (huis)dier tijdens een oppassituatie	U bent verzekerd voor schade die uw huisdier veroorzaakt aan de oppas van het (huis)dier en zijn of haar spullen. De oppas moet een ander zijn dan een verzekerde. De schade moet tijdens het oppassen zijn veroorzaakt	Wij vergoeden de schade niet als de oppas beroeps- of bedrijfsmatig is, zoals een dierenuitlaatservice of een dierenpension.
4. Aansprakelijkheid voor schade door uw eigen tweede woonhuis, recreatiewoning, huisje op volkstuincomplex of stacaravan	U bent verzekerd voor schade (ook van de huurder) die wordt veroorzaakt door uw tweede woonhuis, recreatiewoning, huisje op volkstuincomplex of stacaravan. Ook als u deze niet zelf bewoont en alleen aan anderen verhuurt.	U bent alleen verzekerd als: <ul style="list-style-type: none"> - u aansprakelijk bent voor de schade, en - uw eigen tweede woonhuis, recreatiewoning, huisje op volkstuincomplex of stacaravan in Europa staat.

11.4 Keuzedekking Verhaalsbijstand

Staat op uw polisblad dat Verhaalsbijstand is verzekerd, dan hebt u een uitgebreidere dekking. Meer hierover leest u in [hoofdstuk 15](#) van deze voorwaarden.

12 Hoe vergoeden wij de schade? Hebt u een eigen risico?

Hieronder leest u wat wij vergoeden als een ander schade heeft die verzekerd is.

12.1 Schadevergoeding in geld of natura

Wij vergoeden de schade aan de partij die schade heeft in geld. Als reparatie van de schade mogelijk is, dan kunnen wij in overleg met de partij die schade heeft, de schade laten herstellen door een herstelbedrijf dat wij geselecteerd hebben.

12.2 Dagwaarde

Op grond van de wet vergoeden wij de dagwaarde van de beschadigde spullen of andere zaken. De dagwaarde is de nieuwwaarde net voor de gebeurtenis, verminderd met een bedrag voor waardevermindering door ouderdom of slijtage of de staat van onderhoud.

12.3 Welke kosten vergoeden wij ook?

Moet u kosten maken om schade die verzekerd is te voorkomen of te beperken? Of zijn er andere kosten? Deze kosten vergoeden wij volgens de tabel hieronder. Maar, wij vergoeden deze kosten alleen als u de kosten gemaakt hebt tijdens de looptijd van de verzekering. Staat op uw polis een eigen risico? Dan geldt dat niet voor deze kosten.

Let op:

Wij vergoeden geen geldboetes of bedragen die u betaalt om strafvervolgning te voorkomen.

Kosten die u maakt	Dekking	Vergoeding
1. Kosten van verweer	Bent u door een ander aansprakelijk gesteld voor schade die onder de dekking van deze verzekering valt. Maar bent u niet aansprakelijk? Dan kunnen wij namens u verweer voeren tegen degene door wie u aansprakelijk bent gesteld. De kosten daarvan vergoeden wij.	Er geldt geen maximum.
2. Kosten om acute schade te voorkomen of te beperken (bereddingskosten)	Maakt u kosten om direct dreigende schade te voorkomen of te verminderen? Dan vergoeden wij deze kosten. Maar alleen als de schade gedekt is op deze verzekering Ontstaat er schade aan de zaken die u gebruikt bij het nemen van maatregelen om schade te voorkomen? Ook die schade vergoeden wij.	Deze kosten vergoeden wij tot het verzekerde bedrag dat op het polisblad staat.
3. Kosten voor procedures	Wij vergoeden de kosten voor de procedure die u met onze toestemming voert	Er geldt geen maximum. Deze kosten vergoeden wij ook als het bedrag waarvoor u verzekerd bent te laag is om alle schade te vergoeden.
4. Kosten van een advocaat in een strafproces	Wordt u aangeklaagd in een strafproces voor een schade die onder deze verzekering valt? Laat ons dat zo snel mogelijk weten. Dan bepalen wij of wij een advocaat inschakelen voor uw verdediging. Welke advocaat dat wordt, bepalen we in overleg. U bent verplicht zich door deze advocaat te laten bijstaan en hem alle medewerking te verlenen. Wordt u veroordeeld? Dan bepaalt u zelf of u in hoger beroep gaat. Wij vergoeden deze kosten alleen als wij vinden dat de uitkomst van het strafproces belangrijk is om uw aansprakelijkheid te beoordelen.	Er geldt geen maximum.
5. Kosten van rechtsbijstand	Wij vergoeden de kosten van rechtsbijstand die u met onze toestemming krijgt.	Er geldt geen maximum. Deze kosten vergoeden wij ook als het bedrag waarvoor u verzekerd bent te laag is om alle schade te vergoeden.

Kosten die u maakt	Dekking	Vergoeding
<p>6. Kosten voor wettelijke rente</p>	<p>Wij vergoeden de wettelijke rente die u moet betalen als u aansprakelijk bent.</p>	<p>Deze kosten vergoeden wij ook als het bedrag waarvoor u verzekerd bent te laag is om alle schade te vergoeden.</p> <p>Als de totale schadevergoeding boven het bedrag uitkomt dat op uw polisblad staat, dan betalen wij over het meerdere geen wettelijke rente.</p>
<p>7. Kosten van een waarborgsom</p>	<p>Vraagt een bevoegde overheid u om een bedrag te betalen als waarborgsom om de rechten van het slachtoffer te garanderen? Dan kunnen wij de waarborgsom voor u voorschieten.</p>	<p>Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - als op het polisblad staat dat het verzekerde bedrag € 1.250.000 is, dan hebt u recht op maximaal € 12.500 per gebeurtenis; - als op het polisblad staat dat het verzekerde bedrag € 2.500.000 is, dan hebt u recht op maximaal € 25.000 per gebeurtenis; - als u wilt dat wij de waarborgsom voorschieten, machtigt u ons de waarborgsom terug te krijgen wanneer deze wordt vrijgegeven. <p>U bent verplicht eraan mee te werken om ervoor te zorgen dat wij de waarborgsom helemaal terugbetaald krijgen;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wordt de waarborgsom niet vrijgegeven? Dan betaalt u de waarborgsom zo snel mogelijk terug, maar in ieder geval binnen 12 maanden.

12.4 Eigen risico

Hebt u een eigen risico, dan staat dat op uw polisblad. Daar staat ook hoeveel eigen risico u hebt. Dit eigen risico trekken we af van de schadevergoeding, ook in het geval van een maximum verzekerd bedrag. Het eigen risico geldt ook bij herstel in natura. U betaalt het eigen risico dan aan ons.

12.5 Vergoeding door anderen ('Na u-bepaling')

U bent niet verzekerd voor schade die vergoed wordt (of zou worden vergoed als u deze verzekering niet had gehad) op een van de volgende manieren:

- via een wet, een regeling of een voorziening;
- via een andere verzekering van uzelf of van een ander, bijvoorbeeld een autoverzekering of de aansprakelijkheidsverzekering van uw (sport)vereniging.

Een schade kan op meerdere verzekeringen verzekerd zijn. In dat geval geldt deze 'Na u-bepaling'. Deze bepaling is vooral van belang voor verzekeraars die de schade op elkaar verhalen als de schade door beide verzekeringen kan worden vergoed.

Wij vergoeden alleen de schade of kosten die de andere verzekeraar niet vergoedt omdat de schade hoger is dan het bedrag waarvoor u bij die verzekeraar bent verzekerd. Ook vergoeden wij alleen de schade of kosten die onder die andere verzekering zouden vallen, als u de verzekering bij ons niet had afgesloten. Wij vergoeden niet het eigen risico dat op de andere verzekering geldt.

13 Hoe stellen wij de schade vast en hoe betalen wij de schade uit?

13.1 Schade aan personen of aan spullen van anderen

Wij stellen de schade vast in overleg met de partij die de schade heeft. Of wij laten de schade vaststellen door een deskundige die wij aanwijzen. Wij kunnen de schadevergoeding aan u of aan de schadelijgende partij geven. Of wij treffen schikkingen met de schadelijgende partij.

13.2 Eigen schade door een misdrijf van een ander

Hebt u schade doordat een ander een misdrijf heeft gepleegd? Dan bepalen wij de schade op grond van het Nederlands burgerlijk recht. Wij houden rekening met de rechten en de verweren (de verdediging) van de aansprakelijke derde.

Wij gaan uit van het werkelijke schadebedrag. Krijgt u een uitkering uit het Schadefonds Geweldsmisdrijven en is die uitkering lager dan het werkelijke schadebedrag? Dan betalen wij u het deel van het schadebedrag dat u niet vergoed krijgt. Is de werkelijke schade hoger dan het bedrag dat u van het Schadefonds krijgt? Dan krijgt u van ons een voorschot.

13.3 Tot wanneer kunt u op onze beslissing reageren?

Zodra wij uw verzoek om dekking beoordeeld hebben, krijgt u of uw gemachtigde van ons een mededeling met daarin ons standpunt. Dat kan zijn:

- wij wijzen uw verzoek om dekking af;
- wij nemen de aanspraak verder in behandeling.

Bent u het niet eens met ons standpunt over de dekking, dan kunt u ons dat binnen 36 maanden laten weten. De termijn van 36 maanden gaat in op de dag dat u of uw gemachtigde onze mededeling heeft ontvangen. Na die termijn kunt u niet meer op ons standpunt terugkomen.

14 Wat verwachten wij van u bij een aanvraag, wijziging of schade? Wat zijn de gevolgen als u zich daar niet aan houdt?**14.1 Uw verplichtingen****De juiste gegevens opgeven**

U bent verplicht om bij het aanvragen en wijzigen van de verzekering en bij schade de juiste gegevens te verstrekken. Bij het afsluiten van de verzekering baseren wij ons op de informatie die we van u en uw adviseur hebben ontvangen. Verandert er iets tijdens de looptijd van uw verzekering? Geef dat dan altijd direct aan ons door, dan passen wij uw verzekering zo nodig aan.

Wijzigingen doorgeven

U bent verplicht om ons tijdens de looptijd van uw verzekering juist en zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen 30 dagen, te informeren als er iets gebeurt dat wij moeten weten. Bijvoorbeeld:

- als u naar een ander adres verhuist;
- als uw gezinssamenstelling verandert van eenpersoons naar meerpersoons of omgekeerd.

Schade melden

U moet de schade melden zodra u ervan op de hoogte bent. Doet u dit niet op tijd, dan kan dat gevolgen hebben voor de vergoeding. Bij een melding na 36 maanden kunt u geen beroep meer op deze verzekering doen.

U geeft ons alle informatie die wij nodig hebben om te beoordelen of u recht hebt op een schadevergoeding, en zo ja: voor welk bedrag. Stuur originele bewijsstukken, gegevens en documenten zo snel mogelijk naar ons of naar de deskundige(n) die we hebben ingeschakeld.

U bent verplicht om bij het melden van de schade de juiste gegevens te verstrekken.

Medewerking verlenen

Hebt u schade? Dan vragen wij u om mee te werken. Dat betekent:

- U volgt aanwijzingen van ons en onze deskundigen op.
- U verleent uw volledige medewerking aan de afhandeling van de schade en onderzoeken.
- U doet niets wat onze belangen schaadt.
- U doet alles wat u redelijkerwijs kunt doen om schade te voorkomen of te verminderen.
- U doet geen toezegging van betaling of schikking, en laat zich niet uit over uw schuld of aansprakelijkheid.
- U laat ons zo snel mogelijk weten als u strafrechtelijk wordt vervolgd. Als wij u door een advocaat willen laten verdedigen, schakelen we in overleg met u een advocaat in. U moet deze advocaat alle medewerking verlenen die hij van u vraagt.
- U laat ons direct weten als u een uitkering hebt gekregen van het Schadefonds Geweldsmisdrijven.

14.2 Gevolgen als u zich niet aan uw verplichten houdt

Houdt u zich niet aan de verplichtingen en schaadt u onze belangen? Dan vergoeden wij de schade niet. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als u ons onjuiste informatie verstrekt bij het melden van een schade.

Ontdekken wij achteraf dat de gegevens op uw aanvraag, wijzigingsverzoek, polisblad of schademelding niet kloppen, dan kan dat gevolgen hebben voor de schadevergoeding en de voortzetting van de verzekering. Zo nodig passen wij uw premie en/of de voorwaarden aan of beëindigen wij uw verzekering, eventueel met terugwerkende kracht. U krijgt daarvan bericht.

15 Keuzedekking Verhaalsbijstand

U bent standaard verzekerd zoals beschreven bij de dekking Aansprakelijkheid voor particulieren. Staat op uw polisblad dat Verhaalsbijstand is verzekerd? Dan bent u extra verzekerd voor verhaalsbijstand. Voor de verzekerde juridische hulp hebben wij een overeenkomst gesloten met DAS. Dit houdt in dat u juridische hulp krijgt van de juridisch specialisten die in dienst zijn van DAS. Deze specialist overlegt met u over de manier waarop uw conflict wordt behandeld. Ook informeert hij u of dat wat u wenst, haalbaar is.

Wie is DAS?

Met DAS bedoelen wij DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringsmaatschappij N.V. Het postadres van DAS is Postbus 23000, 1100 DM Amsterdam. Het bezoekadres is afhankelijk van waar uw conflict behandeld wordt. Zie www.das.nl voor adressen.

DAS is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 33110754. DAS heeft een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) om rechtsbijstandverzekeringen aan te bieden. Het vergunningsnummer bij DNB is 145445. DAS staat ingeschreven in het register van toezichthouder Autoriteit Financiële Markten (AFM) onder nummer 12000541.

Wat moet u doen als u een conflict hebt?

Als u een conflict hebt, kunt u DAS om hulp vragen. U krijgt dan de rechtsbijstand zoals dat staat in uw polis en in deze polisvoorwaarden. Het conflict moet over uzelf gaan of over de personen die u hebt meeverzekerd. Neem zo snel mogelijk contact op met DAS. Dat kan op verschillende manieren:

Wilt u alleen advies?

Bel dan met DAS op maandag tot en met donderdag tussen 08.00 en 20.00 uur en op vrijdag tussen 08.00 en 17.30 uur op telefoonnummer (020) 651 75 17

Wilt u uw conflict aanmelden?

Hebt u juridische hulp nodig en wilt u uw zaak direct aanmelden? Doe dit dan op één van onderstaande manieren:

- Online via: www.das.nl/zaakaanmelden
- Per post naar:
  - DAS
  - T.a.v. Team Intake
  - Postbus 23000
  - 1100 DM Amsterdam

Let op! Stuur alstublieft direct de documenten mee die over het conflict gaan. Als u uw zaak via de website aanmeldt, dan kunt u de documenten scannen en als bijlage meesturen. En vermeld altijd uw polisnummer.

Is er sprake van spoed?

Neem dan altijd eerst telefonisch contact op met de Juridische Adviesdesk van DAS. Dat kan op maandag tot en met donderdag tussen 08.00 en 20.00 uur en op vrijdag tussen 08.00 en 17.30 uur op telefoonnummer (020) 651 88 15.

Het bezoekadres is afhankelijk van waar uw conflict behandeld wordt. Op www.das.nl vindt u de adressen.

15.1 Waarvoor bent u verzekerd?

U krijgt als privépersoon juridische hulp bij het verhalen van schade die door een ander is veroorzaakt en waarover een conflict ontstaat.

Onder schade verstaan wij:

- de personenschade die u oploopt;
- schade aan uw spullen;
- schade aan uw onroerende zaken.

Verhaalsbijstand voor schade aan voertuigen, luchtvaartuigen en vaartuigen is niet verzekerd. U krijgt wel juridische hulp als u door het ongeval met of door een voertuig, luchtvaartuig of vaartuig personenschade of schade aan uw spullen hebt opgelopen.

15.2 Wanneer hebt u recht op juridische hulp?

U hebt alleen recht op juridische hulp:

- bij het verhalen van een schade, die door een ander is veroorzaakt, en

- als de feiten waardoor het conflict ontstaan is, het conflict zelf en de daaruit voortkomende behoefte aan juridische hulp zich voordoen tijdens de looptijd van de verzekering; en
- als u bij het afsluiten van de verzekering nog niet wist (of kon weten) dat u juridische hulp nodig zou hebben. Bij twijfel moet u aantonen dat u dat nog niet wist (of kon weten); en
- als u uw verzoek om juridische hulp indient tijdens de looptijd van de verzekering. Als de verzekering al geëindigd is, kunt u geen (nieuw) verzoek om hulp meer indienen.

15.3 Meerdere conflicten

Het kan zijn dat u in meerdere conflicten hulp van DAS vraagt. Als deze conflicten dezelfde feiten als oorzaak hebben, dan ziet DAS deze conflicten als één conflict. Dit betekent dat u dan recht hebt op één keer het externe kostenmaximum dat voor dit conflict geldt. Dus niet meerdere keren.

15.4 Minimaal belang van het conflict

Het belang van het conflict is het bedrag waarover het conflict gaat. U krijgt alleen juridische hulp als het belang van de zaak minimaal € 225 is. Voor verhaal van schade die tijdens deelname aan het verkeer is ontstaan, geldt geen minimaal belang. Is het financieel belang van het conflict niet groot genoeg om nog kosten voor verhaalsbijstand te maken? Dan krijgt u geen verhaalsbijstand (meer). U krijgt dan van DAS het bedrag dat u van de tegenpartij zou hebben gekregen.

15.5 Interne kosten

De kosten voor juridische hulp van deskundigen in dienst van DAS noemen wij interne kosten. Deze interne kosten komen onbeperkt voor rekening van DAS. Ook als de deskundigen van DAS u bijstaan in een gerechtelijke of administratieve procedure.

15.6 Externe kosten

Alle andere kosten die volgens DAS nodig zijn bij het verlenen van juridische hulp in uw conflict noemen wij externe kosten.

Welke externe kosten betaalt DAS:

DAS betaalt de volgende externe kosten:

- de kosten van de externe deskundigen die DAS namens u inschakelt. Maar alleen voor zover de kosten van deze externe deskundigen echt nodig zijn om de opdracht uit te voeren en deze kosten ook redelijk en noodzakelijk zijn. Met externe deskundigen bedoelen wij bijvoorbeeld een rechtshulpverlener of een schade-expert. Deze externe deskundige kan dan de (juridische) hulp verlenen, of een deel daarvan;
- griffierechten, maar alleen als een juridisch specialist van DAS namens u een procedure voert. Of als een externe deskundige die wij daarvoor opdracht hebben gegeven deze procedure namens u voert;
- de kosten van een professionele en onafhankelijke conflictbemiddelaar (mediator) als DAS die voor u inschakelt. DAS betaalt alleen uw deel van de kosten;
- de noodzakelijke kosten van getuigen die u van de rechter moet betalen;
- de proceskosten waarvan de rechter uiteindelijk heeft bepaald dat u die moet betalen;
- de noodzakelijke reis- en verblijfkosten die u in overleg met DAS maakt, omdat een buitenlandse rechter eist dat u persoonlijk aanwezig bent. Of als de ingeschakelde advocaat vooraf overlegt met DAS en aannemelijk maakt dat uw aanwezigheid dringend gewenst is; en
- de kosten die moeten worden gemaakt om een uitspraak van de rechter uit te voeren.

Hoeveel betaalt DAS maximaal aan externe kosten? En geldt er een eigen risico?

DAS betaalt alleen de redelijke en noodzakelijke kosten. Bepaalde kosten van de juridische hulp kunnen soms verhaald worden op een andere partij. Dat betekent dat die partij de kosten betaalt. Als dat mogelijk is, mag DAS deze kosten namens u verhalen. Als DAS deze kosten heeft verhaald, mag DAS dit geld houden.

Is er sprake van een procedure? Dan gelden er soms beperkingen. En soms moet u een eigen risico betalen. Dat ziet u in de volgende tabel. Hebt u een externe rechtshulpverlener ingeschakeld zonder toestemming van DAS? Dan krijgt u de kosten van de externe rechtshulpverlener niet vergoed

Verplichte procesvertegenwoordiging, wat betekent dat?

Dat betekent dat u volgens de wet verplicht bent om u in een gerechtelijke of administratieve procedure te laten bijstaan door een advocaat.

Situatie	Omschrijving
Is procesvertegenwoordiging verplicht?	<p>U moet u laten bijstaan door een advocaat. U mag deze zelf kiezen. Maar: DAS moet de opdracht geven aan de advocaat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - DAS betaalt de externe kosten onbeperkt. - U hebt geen eigen risico.
Is procesvertegenwoordiging niet verplicht?	<p>U mag kiezen door wie u zich in een gerechtelijke of administratieve procedure laat bijstaan: een juridisch specialist van DAS of een externe rechtshulpverlener.</p> <p>Laat u zich bijstaan door een juridisch specialist van DAS? Dan geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De interne kosten en de externe kosten worden onbeperkt vergoed. - U hebt geen eigen risico. <p>Laat u zich bijstaan door een externe rechtshulpverlener (zoals een advocaat)? Op uw verzoek schakelt DAS namens u de externe rechtshulpverlener van uw keuze in. Dan geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - DAS betaalt de behandelkosten (honorarium inclusief kantoor- en overige kosten) van de externe rechtshulpverlener die u hebt gekozen tot € 6.050. Dit bedrag is inclusief btw. Kunt u de btw verrekenen? Dan betaalt DAS de btw niet. - U betaalt een eigen risico van € 250. DAS geeft pas opdracht aan de externe rechtshulpverlener die u hebt gekozen, als DAS van u het eigen risico heeft ontvangen dat u moet betalen. <p><i>Let op: DAS betaalt pas na afloop van de procedure de behandelkosten aan de externe rechtshulpverlener.</i></p>

15.7 De andere partij kan uw schade bij verhaal niet betalen

Is het waarschijnlijk dat degene die u schade heeft toegebracht, minimaal drie jaar niet in staat is om u deze schade te betalen? En is uw schade meer dan € 225? Dan betaalt DAS deze schade aan u. DAS vergoedt u in zo'n geval maximaal € 750. Het moet dan wel vaststaan dat de schade het gevolg is van een onrechtmatige daad en dat u recht hebt op deze vergoeding. Ook moet vaststaan dat u de schade niet op een andere manier vergoed kunt krijgen. Voor verhaal van schade die tijdens deelname aan het verkeer is ontstaan, geldt geen minimaal bedrag.

15.8 Wanneer krijgt u geen juridische hulp van DAS (meer)?

In de tabel hieronder leggen wij uit wanneer u geen hulp van DAS (meer) krijgt. Daarnaast gelden de algemene uitsluitingen die genoemd worden in de Algemene voorwaarden. Dit betekent onder andere dat u geen juridische hulp krijgt bij schade door atoomkernreacties en molest. En ook niet als u fraude pleegt of een betalingsachterstand hebt. De volledige informatie over algemene uitsluitingen leest u in de Algemene voorwaarden.

Onderwerpen	Beperking of uitsluiting
1. Buiten looptijd verzekering	U krijgt geen juridische hulp als de feiten waardoor het conflict ontstaan is, het conflict zelf en de daaruit voortkomende behoefte aan rechtsbijstand zich voordoen voordat de verzekering is ingegaan, of na beëindiging van de verzekering.
2. Geen onverwacht conflict	U krijgt geen juridische hulp als u bij het afsluiten van de verzekering wist (of kon weten) dat u hulp nodig zou hebben.
3. Woonplaats buiten Nederland	Woont u niet meer in Nederland? Dan krijgt u geen hulp voor nieuwe conflicten
4. Uitwonende Gezinsleden	<p>Wonen uw kinderen die u hebt meeverzekerd niet meer bij u? Dan krijgen zij geen hulp.</p> <p><i>Let op: uw uitwonende en ongehuwde kinderen krijgen wel hulp als zij in Europa:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stage lopen; of - dagonderwijs volgen.
5. Geen privépersoon	Gaat het conflict niet over uw activiteiten als privépersoon? Dan krijgt u geen hulp.

Onderwerpen	Beperking of uitsluiting
6. Het financiële belang van de zaak	U krijgt geen juridische hulp als: <ul style="list-style-type: none"> - het belang van de zaak minder dan € 225 bedraagt. Dit geldt niet voor verhaal van schade die tijdens deelname aan het verkeer ontstaat; - het belang van de zaak niet groot genoeg is om (nog) kosten voor rechtsbijstand te maken. U krijgt dan van DAS een bedrag dat gelijk is aan het belang van de zaak.
7. Geen redelijke kans	Vindt DAS dat er geen redelijke kans meer bestaat dat u gelijk krijgt? Dan mag DAS de hulp stopzetten. <i>Let op: beslist DAS dat er geen redelijke kans bestaat dat u gelijk krijgt? En bent u het daar niet mee eens? Dan kunt u gebruikmaken van de geschillenregeling (zie hoofdstuk 15.13.)</i>
8. Schade aan voertuigen en (lucht) vaertuigen	U krijgt geen juridische hulp voor het verhalen van schade aan voertuigen, luchtvaartuigen en vaertuigen. <i>Let op: u krijgt wel juridische hulp als u door het ongeval met of door een voertuig, luchtvaartuig of vaertuig personenschade of schade aan uw spullen hebt opgelopen.</i>
9. Schade van de belangen van DAS	Handelt u in strijd met de polisvoorwaarden en schaadt u daardoor de belangen van DAS? Bijvoorbeeld als u de zaak zo laat bij DAS aanmeldt, dat DAS alleen met extra moeite of meer kosten hulp aan u kan verlenen? Dan krijgt u geen hulp.
10. Meningsverschil met DAS	Hebt u een conflict met DAS, bijvoorbeeld over een uitleg van deze polisvoorwaarden die voor u nadelig is, of over de juridische dienstverlening? Dan krijgt u geen juridische hulp. <i>Let op: geeft de rechter u uiteindelijk gelijk? Dan vergoedt DAS de kosten van rechtsbijstand die u hebt gemaakt. Maar alleen voor zover deze kosten noodzakelijk en redelijk waren.</i>
11. Instaan voor anderen of vorderingen van anderen	Is het conflict ontstaan doordat u de verplichtingen van iemand anders hebt overgenomen, of doordat verplichtingen van iemand anders op u zijn overgegaan? Bijvoorbeeld doordat u een schuld van een ander hebt overgenomen? Dan krijgt u geen juridische hulp.

15.9 Hoe verleent DAS de juridische hulp?

De juridisch specialist van DAS:

- adviseert u over uw rechten en uw juridische mogelijkheden;
- treedt voor en namens u op en staat u bij als u met iemand een conflict hebt. Ook verdedigt hij u tegen de eisen van deze partij;
- maakt voor u een verzoekschrift of bezwaarschrift als de zaak aan een rechter moet worden voorgelegd. En hij verdedigt dan het verzoek- of bezwaarschrift;
- schakelt namens u een advocaat in als u die nodig hebt om u bij de rechter bij te staan;
- betaalt de kosten voor de rechtshulpverlening of schiet deze voor. Van dit laatste is sprake als u die kosten terugkrijgt of kunt terugkrijgen van degene met wie u een conflict hebt. U moet deze kosten dan aan DAS terugbetalen;
- zorgt ervoor dat de partij met wie u een conflict hebt zich houdt aan de uitspraken die een rechter in dit conflict heeft gedaan. Dit doet DAS tot maximaal vijf jaar na de uitspraak.

Wat mag u verwachten van DAS?

- De juridisch specialisten in dienst van DAS houden zich aan de Gedragscode Rechtshulpverlening van DAS. U vindt de gedragscode op www.das.nl
- DAS is aangesloten bij het Verbond van Verzekeraars en leeft de Gedragscode Verzekeraars na. De tekst van deze code vindt u op www.verzekeraars.nl
- DAS houdt zich ook aan de Kwaliteitscode Rechtsbijstand van het Verbond van Verzekeraars. U vindt de kwaliteitscode op www.das.nl
- DAS houdt zich aan bepaalde reactietermijnen. U vindt de reactietermijnen op www.das.nl

15.10 Externe deskundigen

Als DAS dit nodig vindt, kan zij besluiten om een deskundige in te schakelen die niet in dienst van DAS is. Deze deskundige behandelt dan (een deel van) uw conflict. Deze deskundigen zijn bijvoorbeeld: advocaten of andere juristen; deskundigen die beoordelen wat de oorzaak of de omvang van schade is; artsen; mediators.

Wat zijn de regels bij het inschakelen van externe deskundigen en/of rechtshulpverleners?

- DAS beslist of het nodig is om een externe deskundige in te schakelen bij de behandeling van uw conflict.
- DAS overlegt altijd eerst met u voordat DAS de opdracht geeft aan een externe deskundige.
- U mag niet zelf een externe deskundige een opdracht geven. DAS geeft de opdracht aan de externe deskundige altijd namens u. Dat geldt ook als u ervoor hebt gekozen uw zaak niet door een juridisch specialist van DAS, maar door een externe rechtshulpverlener te laten behandelen. U geeft hiervoor automatisch toestemming aan DAS als u deze verzekering afsluit. Deze toestemming kunt u niet intrekken.
- Wilt u tijdens de behandeling van uw conflict veranderen van externe deskundige? Dan kan dat alleen met uitdrukkelijke toestemming van DAS. Ook hoeft DAS in hetzelfde conflict niet aan meer dan één externe deskundige een opdracht te geven.
- Is er een externe deskundige ingeschakeld die niet in dienst is van DAS? Dan blijft de rol van DAS beperkt tot het betalen van zijn kosten volgens de voorwaarden van deze verzekering. DAS heeft dan geen inhoudelijke bemoeienis meer met de behandeling van uw geschil. DAS is niet aansprakelijk voor eventuele fouten van deze externe deskundige.
- Als vertegenwoordiging door een advocaat verplicht is bij een zaak voor een Nederlandse rechter, dan moet de advocaat in Nederland zijn ingeschreven of in Nederland een kantoor hebben.
- Bij een zaak voor een buitenlandse rechter moet de advocaat in dat land zijn ingeschreven.

15.11 Uw tegenpartij krijgt ook juridische hulp van DAS (belangenconflict)

Het komt voor dat beide partijen in een conflict recht hebben op juridische hulp van DAS. Dan is er een belangenconflict. Wat er dan gebeurt, hangt af van de situatie.

- Is het een conflict tussen u als verzekeringnemer en een van de andere verzekerden op dezelfde polis? Dan krijgt alleen u als verzekeringnemer juridische hulp van DAS.
- Is het een conflict tussen twee verzekerden op dezelfde polis? Dan geeft DAS alleen juridische hulp aan de verzekerde die u als verzekeringnemer aanwijst.
- Is het een conflict tussen twee verzekerden op twee verschillende polissen? Dan hebben beide verzekerden recht op juridische hulp door een externe rechtshulpverlener naar eigen keuze.

U mag deze rechtshulpverlener niet zelf een opdracht geven. Dat mag alleen DAS namens u doen. DAS betaalt in dit geval de redelijke en noodzakelijke kosten van de door u gekozen rechtshulpverlener. Daarbij geldt voor het voeren van een gerechtelijke of administratieve procedure de maximale vergoeding voor de behandelkosten die voor uw conflict geldt, zoals vermeld in [hoofdstuk 15.6](#).

15.12 Meerdere personen hebben hetzelfde conflict als u

Zijn er meerdere personen bij het conflict betrokken? En hebben zij hetzelfde belang als u? En wilt u samen met hen actie ondernemen tegen uw tegenpartij? Dan kan DAS besluiten om niet zelf juridische hulp te verlenen. Maar u toestemming te geven mee te doen aan de gezamenlijke actie tegen de tegenpartij. In dat geval betaalt DAS uw aandeel in de kosten van die gezamenlijke actie. Uw aandeel in de kosten stelt DAS in alle redelijkheid achteraf vast door de totale kosten van de gezamenlijke actie te delen door het aantal personen dat direct belang heeft bij die gezamenlijke actie.

Wilt u niet meedoen aan de gezamenlijke actie? Dan krijgt u hulp van een juridisch specialist die in dienst is van DAS.

15.13 Geschillenregeling

Het kan zijn dat u en de juridisch specialist van DAS van mening verschillen over de regeling van het conflict dat u bij DAS hebt gemeld, namelijk:

- over de vraag of uw zaak haalbaar is; of
- over de manier waarop het dossier juridisch-inhoudelijk verder moet worden behandeld.

U moet zo'n meningsverschil bespreken met de juridisch specialist van DAS. Wordt u het samen niet eens? Dan kunt u DAS vragen om de geschillenregeling toe te passen.

De geschillenregeling werkt als volgt:

- DAS legt de juridische zienswijze van u en die van de juridisch specialist van DAS voor aan een externe advocaat. Deze advocaat geeft dan een onafhankelijk oordeel over de verdere behandeling van uw conflict.
- U mag die advocaat zelf kiezen. DAS geeft namens u de opdracht aan de advocaat. U mag dus niet zelf de opdracht geven.
- DAS betaalt de kosten van de advocaat nadat DAS de opdracht heeft gegeven. Maar alleen voor zover deze kosten nodig zijn om de opdracht uit te voeren en voor zover deze kosten redelijk en noodzakelijk zijn. Deze kosten tellen niet mee voor het externe kostenmaximum.
- De advocaat brengt alleen een oordeel uit en neemt de behandeling van de zaak niet over. DAS volgt het oordeel van de advocaat op. DAS is niet verplicht om de behandeling van de zaak na het oordeel van de advocaat over te dragen aan een deskundige die niet in dienst is van DAS.
- Bent u het niet eens met het oordeel van de advocaat? Dan kunt u de zaak buiten DAS om en op eigen kosten laten behandelen.

- Krijgt u daarna van de rechter alsnog gelijk? Dan vergoedt DAS de kosten van deze behandeling. Maar alleen als een externe rechtshulpverlener uw conflict heeft behandeld. DAS betaalt alleen de noodzakelijke en redelijke kosten. Daarbij geldt voor het voeren van een gerechtelijke of administratieve procedure de maximale vergoeding voor de behandelkosten die voor uw conflict geldt, zoals vermeld in hoofdstuk 15.6.
- DAS kan besluiten de behandeling over te dragen aan een externe hulpverlener. Dit mag niet de advocaat zijn die het onafhankelijke oordeel heeft gegeven. En ook niet een advocaat of andere deskundige die bij hetzelfde kantoor werkt als de advocaat die het onafhankelijke oordeel heeft gegeven.

Hebt u een meningsverschil met een advocaat of andere deskundige die niet in dienst is van DAS? Dan is deze geschillenregeling niet van toepassing.

15.14 Foutieve behandeling van uw conflict

Vindt u dat de juridisch specialist in dienst van DAS een fout heeft gemaakt in de behandeling van uw dossier, en dat u daardoor schade lijdt? Dan kunt u dit schriftelijk melden aan de directie van DAS. De directie stelt dan een onderzoek in en stuurt u een schriftelijke reactie.

DAS is verzekerd voor beroepsfouten van juridisch specialisten die in dienst zijn van DAS. Uw juridisch specialist kan u over deze verzekering informeren. Blijkt inderdaad dat een juridisch specialist van DAS een fout heeft gemaakt? Dan vergoedt DAS de schade die u hebt geleden. Het maximale bedrag dat u vergoed krijgt, is het bedrag dat de aansprakelijkheidsverzekering van DAS uitbetaalt, plus het eigen risico van DAS op deze aansprakelijkheidsverzekering.

De kosten die u maakt in uw actie(s) tegen DAS komen in beginsel voor uw eigen rekening. Geeft de rechter u uiteindelijk gelijk? Dan betaalt DAS achteraf de kosten van juridische hulp die die u hebt gemaakt. Dit doet DAS voor zover deze kosten noodzakelijk en redelijk waren.

Wij en DAS zijn niet aansprakelijk voor fouten van deskundigen die niet in dienst zijn van DAS, zoals advocaten.

15.15 Klachtenregeling

Als u een klacht hebt over de behandeling van uw conflict door DAS, dan is het belangrijk dat u dit zo snel mogelijk bespreekt met uw juridisch specialist. Hij of zij zal samen met u bekijken welke mogelijkheden er zijn om uw bezwaren weg te nemen.

Wilt u een klacht indienen bij DAS over de wijze van verlening van de juridische hulp? In de klachtenregeling van DAS leest u hoe u dit kunt doen. De klachtenregeling vindt u op www.das.nl.

Levert uw klacht bij DAS niet het gewenste resultaat op? Dan kunt u uw klacht indienen bij het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KIFID). Doe dit binnen drie maanden nadat u een definitieve reactie van DAS hebt gekregen. Meer informatie vindt u op www.kifid.nl. Ook kunt u uw klacht voorleggen aan de rechter.

15.16 Wat zijn uw verplichtingen?

Wij wijzen u op uw verplichtingen. Houdt u zich niet aan deze verplichtingen en schaadt u onze belangen of die van DAS? Dan hebt u geen recht (meer) op juridische hulp.

Medewerking verlenen

DAS wil uw belangen zo goed mogelijk verdedigen. Dit kan alleen als u meewerkt. Dit betekent in ieder geval:

- U moet het conflict zo snel mogelijk nadat het is ontstaan bij DAS melden.
- U moet DAS in de gelegenheid stellen om te proberen het conflict met uw tegenpartij zonder een procedure op te lossen en tot een minnelijke regeling te komen. U moet daaraan uw medewerking verlenen.
- U volgt aanwijzingen op van DAS en de deskundigen die zij hebben ingeschakeld.
- U verleent uw volledige medewerking aan de afhandeling van de schade en onderzoeken.
- U geeft toestemming dat DAS informatie over uw zaak krijgt van een externe deskundige (zoals advocaten en artsen) of deze mag inzien.
- U toont (de omvang van) het conflict en het (financiële) belang aan als DAS dat van u vraagt.
- U werkt mee aan een verzoek om in een strafzaak als civiele partij op te treden.
- U werkt mee (of u draagt uw rechten op DAS over) om de gemaakte kosten op een ander te verhalen.
- U doet niets wat onze belangen en die van DAS schaadt.
- U doet alles wat u redelijkerwijs kunt doen om schade te voorkomen of te verminderen.

Terugbetalen van kosten die DAS heeft voorgesloten

Als u geld ontvangt voor kosten die DAS heeft voorgesloten, dan betaalt u dit na ontvangst terug aan DAS. Dat geldt ook voor proceskosten die u volgens een onherroepelijk vonnis ontvangt en voor buitengerechtelijke kosten die aan u worden betaald.

Aantonen van het conflict

DAS kan u bij onduidelijkheden vragen aan te tonen dat er een conflict is. U moet dan een deskundige een rapport laten maken waaruit blijkt wie de veroorzaker is van het conflict, wat de oorzaak is en wat de feitelijke gevolgen zijn. Blijkt uit dit rapport dat u recht hebt op rechtsbijstand? Dan vergoedt DAS de redelijke kosten van dit rapport.

Wijzigingen doorgeven

U bent verplicht om ons tijdens de looptijd van uw verzekering juist en zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen 30 dagen, te informeren als er iets gebeurt dat wij moeten weten.

Krijgt u juridische hulp van DAS? Dan gaat DAS ervan uit dat u woont op het adres dat u het laatst aan ons hebt doorgegeven. Alle post stuurt DAS naar dit adres. Dat geldt ook voor een e-mailadres dat u hebt opgegeven. Als uw adres of e-mailadres verandert, moet u dat zo snel mogelijk aan DAS en aan ons doorgeven.

De juiste gegevens opgeven

U bent verplicht om bij het aanvragen en wijzigen van de verzekering en bij uw verzoek om juridische hulp de juiste gegevens te verstrekken. Bij het afsluiten van de verzekering baseren wij ons op de informatie die we van u en uw adviseur hebben ontvangen. Verandert er iets tijdens de looptijd van uw verzekering? Geef dat dan altijd direct aan ons door, dan passen wij uw verzekering zo nodig aan.

Uw verzoek om juridische hulp

U geeft DAS alle informatie die zij nodig heeft om te beoordelen of u recht hebt op juridische hulp. Stuur originele bewijsstukken, gegevens en documenten zo snel mogelijk naar DAS of naar de deskundige(n) die DAS heeft ingeschakeld. U bent verplicht om bij het melden van het conflict de juiste gegevens te verstrekken.

15.17 Gevolgen als u zich niet aan uw verplichtingen houdt

Houdt u zich niet aan de verplichtingen en schaadt u onze belangen of die van DAS? Dan hebt u geen recht (meer) op juridische hulp. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als u onjuiste informatie verstrekt bij het melden van een conflict of als u het conflict te laat meldt.

Ontdekken wij achteraf dat de gegevens op uw aanvraag, wijzigingsverzoek, polisblad of verzoek om juridische hulp niet kloppen? Dan kan dat gevolgen hebben voor uw recht op juridische hulp en de voortzetting van de verzekering. Zo nodig passen wij uw premie en/of de voorwaarden aan of beëindigen wij uw verzekering, eventueel met terugwerkende kracht. U krijgt daarvan bericht.

In de algemene voorwaarden kunt u lezen hoe wij omgaan met uw persoonsgegevens. In aanvulling hierop geldt het volgende

Hoe gaat DAS om met uw persoonlijke gegevens?

DAS beschikt over uw persoonlijke gegevens. Die krijgt DAS wanneer u DAS om hulp vraagt. Deze gegevens gebruikt DAS:

- om vast te stellen of u recht hebt op hulp;
- om u hulp te geven;
- om fraude te voorkomen en te bestrijden;
- voor statistisch onderzoek.

DAS houdt zich aan de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Verzekeraars. Op www.das.nl kunt u nalezen hoe DAS met uw privacy omgaat.

DAS mag over de afhandeling van uw conflict alleen contact hebben met u.

Als u DAS om hulp vraagt, geeft DAS niet zomaar informatie aan uw verzekeringsadviseur over de inhoud van uw conflict. Wilt u dat DAS wél informatie geeft aan uw verzekeringsadviseur over de inhoud van uw conflict? Dan moet u DAS daarvoor apart toestemming geven. Die toestemming moet u voor ieder conflict opnieuw geven.

Wilt u dat een andere persoon contact met DAS heeft over uw conflict? Of dat DAS over uw conflict informatie verstrekt? Dan moet u daarvoor een machtiging ondertekenen. Pas daarna mag DAS die andere persoon informatie geven over de hulp die u van DAS krijgt. Die toestemming moet u voor ieder conflict opnieuw geven.

16 Wat als ...? Bijzondere situaties

16.1 Wat als het risico verandert?

Dan moet u dat zo snel mogelijk, maar in ieder geval binnen twee maanden na het intreden van de wijziging aan ons melden.

- Wij hebben dan het recht de verzekering te beëindigen of de premie en/of voorwaarden aan te passen aan de gewijzigde situatie. Als wij de verzekering om deze reden beëindigen, dan hanteren wij een opzegtermijn van twee maanden. Als wij een voorstel doen om de verzekering op basis van een gewijzigde premie en/of voorwaarden voort te zetten, dan kunt u ons binnen 30 dagen laten weten of u met dat voorstel instemt of dat u de verzekering wilt beëindigen.
- Informeert u ons niet binnen twee maanden over de wijziging? Dan kan dat gevolgen hebben voor dekking van een aanspraak:
  - *Gevolgen voor de dekking*
    - Zouden wij de verzekering alleen hebben voortgezet tegen een hogere premie of op andere voorwaarden als wij van de wijziging op de hoogte waren? Dan vergoeden wij de schade op basis van die andere voorwaarden. En dan vergoeden wij een schade in dezelfde verhouding als de premie van voor de verandering ten opzichte van de hogere premie.
    - Zouden wij de verzekering niet hebben voortgezet als we van de wijziging op de hoogte waren geweest? Dan hebt u geen dekking meer en vergoeden we de schade niet.

16.2 Wat als u als verzekeringnemer overlijdt?

Dan eindigt uw verzekering niet automatisch. Uw erfgenamen moeten dit bij ons melden binnen twee maanden. Wij kunnen de verzekering dan beëindigen met een opzegtermijn van 14 dagen.

16.3 Wat als u als verzekeringnemer naar een ander adres binnen Nederland verhuist?

Dan moet u dat binnen 30 dagen aan ons melden.

16.4 Wat als u niet meer in Nederland is woont?

Dan eindigt de verzekering automatisch 30 dagen nadat u buiten Nederland bent gaan wonen.

Let op:

Dit geldt niet voor uw uitwonende ongehuwde kinderen als zij binnen Europa stage lopen of dagonderwijs volgen. De kinderen moeten wel ingeschreven staan in het Nederlandse bevolkingsregister.

16.5 Wat als de schade verband houdt met terrorisme?

Is de schade volgens deze voorwaarden verzekerd? En is de schade veroorzaakt door terrorisme? Dan wordt de schade vergoed volgens het 'Clausuleblad terrorismedekking' bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisemeschaden N.V. Daarin staat dat we schadevergoeding kunnen beperken bij terrorisme, kwaadwillige besmetting en dergelijke. De tekst van dit clausuleblad is gedeponereerd op 23 november 2007 onder nummer 27178761 bij de Kamer van Koophandel Amsterdam. Meer informatie vindt u in de Algemene voorwaarden en op www.terrorisneverzekerd.nl.

Begrippenlijst

Aangaan van de verzekering: het moment dat zowel u als wij akkoord zijn tegen welke afspraken en voorwaarden de verzekering wordt afgesloten.

Aanspraak: een vordering die tegen u is ingesteld voor vergoeding van schade die het gevolg is van uw handelen of nalaten.

Aansprakelijkheid: uw burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor schade die u aan personen en/of zaken van anderen toebrengt.

Bereidingskosten: de kosten van maatregelen die u moet nemen om onmiddellijk dreigend gevaar van schade te voorkomen of te verminderen.

Besturingssoftware: de software die het mogelijk maakt dat computerapparatuur taken uitvoert. Zonder deze software functioneert de hardware niet.

Burenhulp: de hulpactiviteiten:

- die u zonder tegenprestatie verricht voor een soortgelijk bedrijf als dat van u;
- die een persoon zonder tegenprestatie voor uw bedrijf verricht.

Derde(n): iedereen behalve de verzekerde die aansprakelijk is gesteld.

Gebeurtenis: een voorval of een reeks van voorvallen die met elkaar verband houden waardoor schade ontstaat.<en waarvoor u aansprakelijk bent?

Geldigheidsduur van de verzekering: de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering zoals vermeld op het polisblad tot de beëindigingsdatum van de verzekering

Handelen of nalaten: dat u iets doet of juist niet doet en dat daar een aanspraak uit volgt. Hiermee stellen wij gelijk een schadeval dat volgens de wet of de verkeersopvattingen voor uw rekening komt.

Hardware: alle fysieke onderdelen die samenhangen met het computersysteem.

Houder: de persoon die of het bedrijf dat het motorrijtuig voor een ander onder zich heeft en daarover direct of indirect de feitelijke macht uitoefent, bijvoorbeeld een huurder.

Huisdieren: dieren die u bezit voor de gezelligheid of als hobby. Er mag geen geld verdiend worden aan de dieren, bijvoorbeeld door verkoop van dieren, eieren, melk, vlees, wol, pony- of paardrijles. Ook beloning in natura is niet toegestaan.

Informatiedrager: een medium waarop informatie wordt opgeslagen.

Kinderen: uw eigen kinderen, uw geadopteerde kinderen, uw pleegkinderen en uw stiefkinderen.

Milieuaantasting: de uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van een vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover die een prikkelende, besmettende, bederf veroorzakende of verontreinigende werking heeft in of op de bodem, het oppervlaktewater of een al dan niet ondergronds(e) water(gang).

Motorrijtuig: alle motorrijtuigen zoals omschreven in artikel 1 van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM).

Omstandigheid: een feit waaruit een reële dreiging tot een aanspraak kan worden afgeleid.

Ondergeschikten: personen die onder uw zeggenschap activiteiten verrichten voor uw bedrijf, zoals werknemers, uitzendkrachten, vrijwilligers en stagiaires. Een zzp'er is ook een ondergeschikte als die onder uw uitdrukkelijke zeggenschap activiteiten voor uw bedrijf verricht binnen de verzekerde hoedanigheid en daarmee gelijkgesteld kan worden aan een werknemer.

Opzet: het opzettelijk en tegen een persoon of zaak gericht wederrechtelijk handelen of nalaten. Ook hebt u de gevolgen van uw handelen en/of nalaten nooit gewild.

Rechtsbijstand: het behartigen van uw juridische belangen wanneer u een juridisch meningsverschil hebt met één of meer andere partijen. DAS doet dat bijvoorbeeld door:

- u te adviseren over uw rechtspositie en de haalbaarheid van uw zaak;
- u te verdedigen bij (strafrechtelijke) vorderingen;
- namens u verzoekschriften en bezwaarschriften in te dienen en te verdedigen;
- beschikkingen of rechterlijke uitspraken uit te voeren;
- de kosten van rechtsbijstand te vergoeden of voor te schieten.

Schade:

- **schade aan personen:** letsel, aantasting van de gezondheid of dood van personen. En de schade die daar een gevolg van is; en
- **schade aan zaken:** beschadiging, vernietiging, verlies, verontreiniging of vuil worden van zaken en onroerende zaken van anderen dan van u. En de schade die daar een gevolg van is.

Vakantieverblijf: een onderkomen dat u gebruikt voor verblijf tijdens vakantie. Dus niet terwijl u ermee deelneemt aan het verkeer (zoals een caravan, vouwwagen, kampeerauto en boot).

Verzekerd bedrag: het bedrag dat op het polisblad is vermeld als maximaal uit te keren bedrag voor een verzekering of voor een specifieke dekking die onder een verzekering valt.

Verzekerde hoedanigheid: de activiteiten die voor uw bedrijf worden verricht, moeten binnen de verzekerde hoedanigheid vallen. Wat de verzekerde hoedanigheid is, staat op het polisblad.

Verzekering: de overeenkomst die wij met u sluiten. Hieronder vallen ook de uitbreidingen of beperkingen die op uw polisblad staan.

Verzekeringsjaar: een periode van 12 maanden vanaf de premieervaldag en elke periode van gelijke duur die daarop aansluit. Als de periode vanaf de ingangsdatum van de verzekering tot de premieervaldag of vanaf de premieervaldag tot de beëindigingsdatum korter is dan 12 maanden, dan beschouwen wij zo'n periode ook als een verzekeringsjaar. Bij een geldigheidsduur korter dan 12 maanden is het verzekeringsjaar gelijk aan de geldigheidsduur.

Werkgever: Het bedrijf waarvoor u werkt.

Woonhuis: het (deel van het) gebouw:

- dat bestemd is voor particuliere bewoning;
- dat duurzaam met de grond verenigd is, of in de grond verankerd;
- dat een beperkt zakelijk gebruik kan hebben, zoals een kantoor, praktijk aan huis; en
- dat uzelf bewoont.

Bij het woonhuis horen ook alle bijgebouwen, zoals een bergruimte of garage, die duurzaam met de grond verenigd zijn of in de grond verankerd.

Zuivere vermogensschade:

de financiële schade die niet het gevolg is van schade aan personen of zaken.